

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● CETURTDIENA, 2000. GADA 26. OKTOBRIS ● Nr. 118 (7123) ● Cena Ls 0,22 (abonentiem Ls 0,18)

Es nāku pie savējiem

● Kopš 1995. gada saturu savai dzīvei un impulsu aktīvai darbībai Līvānu puses pensionāri gūst savā apvienībā, ko koordinē dome. Pirmajā rindā no kreisās Helēna Vasiļevska, Veneranda Caune, Monika Kazule, Monika Voronecka, Ilga Senkova. Otrajā rindā no kreisās Marija Svence, Veneranda Veigule, Jānis Dominieks, Kārlis Kalniņš, Andrejs Vanags, Leontīna Kotāne, Antons Cimars un Kārlis Neicgals. Foto: G.Kraukle

Sestdien savas kopābūšanas piekto gadskārtu svinēs — šķiet, nekļūdišos, ja teikšu — aktīvākā mūsu rajona pensionātu saime — Līvānu pensionāru apvienība.

Dzīves vidū

Ko pensionāri meklē un atrod kopīgajās tikšanās reizēs, kāpēc nāk uz «Balto māju» — savu pastāvīgo tikšanās vietu, jautāju Līvānu pensionāru apvienības domes locekļiem. Pensijas gadi gribot negribot atnāk reizē ar vientulības sajūtu, apjausmu, ka gadi nestāv uz vietas, reizēm ar atstumtību. Pensionāru apvienība ir kā savdabīga saliņa neapreķināmās un bangojošās dzīves vidū. Jānis Dominieks saka: — Man nepatīk tukša vāvuļošana un populisms. Toties te katrs var pateikt savas domas, uzklaut citus. Uzzināt jaunāko informāciju.

Tam piekrit arī Helēna Vasiļevska: — Satiekoties uzzinām jaunāko viens par otru, par pilsētu, par rajonu. Līvānieši tiešām nav informācijas badā, jo apvienības vadītāja Veneranda Caune ir arī Līvānu novada domes deputāte, viņa var izskaidrot jaunākos lēmumus, pastāstīt, ko spriedusi dome, tajā pat laikā viņa zina, ko domā tauta, ko saka «viņas» pensionāri. Apvienības tikšanās reizēs nav pieņemts laipot, vīri un sievas saka to, ko domā.

Kārlis Neicgals: — Man patīk tiešums, katrs var runāt brīvi. Žēl vienīgi, ka piedalīšanās pensionāru aktivitātēs man ir problemātiska, raizes sagādā veselība. Taču vienalga te var labi pavadīt laiku. Leontīna Kotāne apvienībā darbojas kopš tās dibināšanas un ir ļoti apmierināta. Viņa ir pārliecināta, ka apvienībai Līvānos ir prestižs, ar pensionāriem rēķinās, un tas ir Venerandas Caunes jeb, kā paziņas viņu sauc, Vandas nopelns.

Valda laba aura

Ilga Senkova ir bijusī pasta nodaļas priekšiece. Savus kolēģus — pensio-

nārus uzlūko kā morālu atbalstu, pēc kopīgajām sanāksmām nez no kurienes rodas enerģija, labs noskaņojums. — Starp mums ir laba aura, — viņa saka. Prieks tikties esot ikreiz, jo tad, kā stāsta Marija Svence, aizmirstas mājas rūpes, viņu papildina arī Monika Voronecka. — Pēc sešu gadu ilgas mājas dzīves, kad lielākoties sēdēju pie televizora un rakņājos pa dārzu, Antons Cimars mani paaicināja, lai atnāku. Te atradu ļoti jaukus cilvēkus, savus domu biedrus. Paldies viņiem un «Baltās mājas» meitenēm, kas pratušas radīt silto gaisotni.

Apjausma, ka neesi viens, palīdz dzīvot arī tad, ja makā vien dažī santīmi. Sievietes apmainās puķu stādiem un sēklām, jo gandrīz visām ir dārzs vai māja, viena otrai palīdz ar padomu vai mierinājuma vārdu.

Apskauž par vīriešiem

Līvānu pensionāru apvienība patīkami atšķiras citu starpā ar plaši pārstāvēto stipro dzimumu. Kārlis Kalniņš ir istens līvānietis, viņš «kollektīvā» esot pats žiglākais. Kad dibinājuši Sarkanā Krusta Līvānu pirmorganizāciju, viņš viens pats saaicinājis ap 120 biedru. — Padome tiek vienu reizi mēnesī, un es gaidu šo dienu. Labprāt daru, kas jādara.

Antons Cimars ir visstaltākais pavadītājs un sagaidītājs, ja viesos brauc citu pilsētu pensionāri, viņš arī vispamatīgākais dančmeistars. Vai kundze nekļūst greizsirdīga, ja vīrs tik izdarīgs? Elizabete Cimare saka, ka neesot vis, jo arī pati darbojoties līdzās.

Andrejs Vanags protokolē sēdes un protot atsijāt graudus no pelavām. Viņš īpaši uzsver vadītājas Vandas enerģiju un erudīciju, nesot Līvānu pensionāru vārdu gan Latvijā, gan pasaulē.

Vienam otru balstot jādzīvo

Filimonija Māsāne no Turkiem domē ir tikai dažus mēnešus, taču neslēpj, ka nāk ar lielu prieku. — Esmu laimīga, ka

varu būt starp cilvēkiem, ka varu palīdzēt. Arī Veneranda Veigule saka — patīk, ja dod uzdevumu, labprāt daru. Un darīšana vairākkārt apliecināta arī dzīvē — pensionāri apzinājuši visus sava vecuma ļaudis pilsētā, palīdz tiem, kam klājas grūti. Nesen sagādāta gulta kādai nespējīgai sievietei, paladziņi trūcīgai ģimenei. Palīdz ne jau tas, kam daudz ir, bet gan tas, kas sirdī bagāts. — Mēs vairs neesam tajā vecumā, kad viss šķiet nieks, kādu brīdi var notikt nelaime ar katru no mums. Viens otram esam radījuši drošības sajūtu, ka nepazudīsim. Atbalstīt varam daudzreiz tikai morāli, ar vārdu, bet arī tas ir daudz, — saka Monika Kazule, pensionāru apvienības priekšsēdētājas vietiece.

Grāmatas, teātra izrādes, koncerti — tās ir lietas, pēc kurām tiecas sirds, bet bieži pietrūkst naudas. Satiekšanās ļauj redzēt un pašam piedalīties rokdarbu, floristikas izstādēs, periodiski iespējams bagātināties tiekoties ar interesantiem un populāriem cilvēkiem — mediķiem, dārzkopjiem, aktieriem, mūziķiem. Mājas sēžot tā visa nebūtu. — Man patīk cilvēki, — saka Genovefa Stikāne, kas Jeršikā nodibinājusi pensionāru padomi. Labprāt nāk uz vecdāmu klubu, Floristiku. — Iešu, kamēr kājas ļaus.

Par dvēseli

Runājot viņi vairākkārt saka «mūsu kolektīvs». Protams, arī apvienībā mēdz būt pa strīdiņam vai domu apmaiņai, savureiz tiekot no priekšniecības arī pabārti. Tomēr visvairāk «paldies» skan Vandai. Viņa ir gandarīta, ka Latvijā darbību izvēršis starptautiskais projekts «Odiņ vitā». — Apvērsumu Latvijas pensionāru dzīvē ienesa tieši šis projekts, veidojas draudzība ar citu pilsētu apvienībām — Ventspils, Gulbenes, Jelgavas. Esmu priecīga par paveikto, mana dzīve nebūtu pilnīga bez darba apvienībā. Paldies visiem, kas mūs atbalstījuši.

G.Kraukle

Patiesu jaunību iegūst tikai brieduma gados.

▼ ĪSZINĀS

Kam pienākas un kas saņem sociālos pabalstus?

Kā «Novadnieks» jau informēja, 16. oktobrī pie Preiļu domes notika pensionāru pikets, kurā vecākā gadagājuma iedzīvotāji protestēja pret augstajiem apkures tarifiem. Turpmākajās dienās pēc piketa daudzi pensionāri griežas «Novadnieka» redakcijā, lai izteiktu neapmierinātību arī par sociālo pabalstu piešķiršanas kārtību trūcīgajiem un maznodrošinātajiem pilsētas iedzīvotājiem. Viņi bija neapmierināti ar to, kā Preiļu domes sociālās palīdzības nodaļa izturas pret apmeklētājiem un pensionāriem. Sūdzējās, ka nereti šī attieksme ir pavirša, viņi netiek uzklauti, netiek sniegta informācija, kam pienākas palīdzība, izteica neapmierinātību, kā tiek veikta pilsētas budžetā paredzēto sociālo līdzekļu sadale mazturīgajiem. Arī «Novadnieks» pēdējo mēnešu laikā ir neveiksmīgi mēģinājis saņemt informāciju, kādi cilvēki saņem sociālos pabalstus. Bez tam «Novadnieks» vēlējas uzzināt arī tās iestādes vai organizācijas, kuru darbinieki saņem sociālo pabalstu no pilsētas budžeta. Diemžēl tas neizdevās. Tādēļ «Novadnieks» savu lasītāju vārdā Preiļu domē griežas ar oficiālu vēstuli. Šo vēstuli saņem Preiļu dome, un tā tiek publicēta arī «Novadniekā».

«Preiļu pilsētas domei

Lūdzam nodrošināt sabiedrībai pieejamu informāciju, kas ir jūsu iestādes rīcībā un kuras pieejamību garantē Informācijas atklātības likums. Informāciju sniegt, ievērojot personu vienlīdzību informācijas iegūšanā.

Sakarā ar augstākminēto, lūdzam sniegt informāciju laikraksta «Novadnieks» redakcijai par Preiļu domes sociālās palīdzības nodaļas sniegto sociālo palīdzību šī gada laikā: cik personām, kādā apmērā palīdzība sniegta, kāds ir tās piešķiršanas mehānisms, kādi cilvēki, kāpēc un kāda veida sociālo palīdzību saņēmuši, kāds ir viņu sociālais statuss, kur šie cilvēki strādā, cik līdzekļu šogad piešķirts sociālajai palīdzībai.

Bez tam lūdzam informēt par sociālās palīdzības sniegšanas kontroles mehānismu, kas kontroli organizē, kādi ir tās rezultāti.

Atbildi lūdzam sniegt likumā «Iesniegumu, sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas kārtība valsts un pašvaldības institūcijās» noteiktajā termiņā.

Preiļu rajona laikraksta «Novadnieks» redaktore T.Elste 2000. gada 25. oktobrī.»

Līvānu ģimnāzijas pedagogi šonedēļ mācās

Otrdien Līvānu ģimnāzijas pedagogi darba vizītē uzturējās Daugavpils Pedagoģiskajā universitātē (DPU), kur atbilstoši noslēgtajam sadarbības līgumam starp ģimnāziju un DPU nostādņem, plānoja konkrētu sadarbību šajā mācību gadā. Trešdien ģimnāzijas izglītības informācijas centrā skolotāji tikās ar Līvānu novada domes un Preiļu Valsts ģimnāzijas vadību. Piektdien paredzēta Rīgas skolu atbalsta centra lektores Guntas Jēkabsones lekcija «Stress un pašapziņa».

Nacionālās ziņas

Konrādu Kalēju var izdot tiesāšanai

Šonedēļ Rigas Centra rajona tiesa pēc prokuratūras lūguma nolēma genocīda un kara noziegumos apsūdzētajam 87 gadus vecajam Austrālijas pilsonim Konrādam Kalējam kā drošības līdzekli piemērot apcietinājumu. Ja tiesas lēmums netiks pārsūdzēts un atcelts, prokuratūra varēs uzsākt Kalēja izdošanas procesu.

Kalēja personības dati liecina, ka viņš varētu mēģināt izvairīties no izmeklēšanas, jo agrāk ir slēpis faktus par savu darbību vācu drošības dienestā SD un Arāja komandā. Pašlaik Kalējs ir gandrīz aklis, cieš no neārstējama vēža un atmiņas zuduma. Bet Kalēja izdošana nav iespējama vēl arī tāpēc, ka Saeima nav ratificējusi izdošanas līgumu ar Austrāliju.

Tiek apšaubīta veselības aprūpes finansēšanas sistēma

Valstī ir ārkārtēja situācija ar medicīnas finansējumu. Tāpēc Saeimas Budžeta un finanšu komisija pieprasīja Labklājības ministrijai izstrādāt vienotus principus plānveida palīdzības sniegšanai par maksu. Komisijas vadītāja Aija Poča uzskata, ka pacienti tik un tā maksā, un nelegālie honorāri esot pat pazemojoši, tāpēc vajagot izveidot informācijas sistēmu par to, kam un cik būtu legāli jāmaksā. Pašlaik valstī medicīnas iestādes jau sniedz maksas pakalpojumus par apmēram 8 miljoniem latu, bet A.Poča lēš, ka šī summa varētu sasniegt vismaz 18 miljonus. Nu, lūk, atrasta izeja, kā saņemt slimnieku ārstēšana ir pašu slimnieku rokās un atkarīga no viņu naudas maka biezuma.

Vaira Viķe-Freiberga tiksies ar Anglijas karalieni

Valsts prezidente Vaira Viķe-Freiberga vakar devās darba vizītē uz Lielbritāniju, kur plānojis teikt vairākas uzrunas un tikties ar augstām šīs valsts amatpersonām. Vizītes darba kārtībā iekļauta arī ierašanās Bakingemas pilī un tikšanās ar karalieni Elizabeti II.

Naudu bērnu pabalstiem meklēs Saeimā

Bērnu tiesību aizsardzības apakškomisija aicinājusi Saeimas Prezidiju un ministrijas izskatīt savu iestāžu budžetus, lai atrastu vismaz 1,8 miljonus latu bērnu pabalstu palielināšanai. Kā liecina Ekonomikas institūta izpētes dati par ģimeņu situāciju Latvijā 1999. gadā zem krīzes iztikas minimuma dzīvoja 90 procenti ģimeņu ar trim un vairāk bērniem, 78 procenti ģimeņu ar diviem bērniem un 70 procenti ģimeņu ar vienu bērnu.

Progress uzņemšanas sarunās ar ES

Uzreiz noslēdzot divas no trim otrdien atklātajām ES likumdošanas sadaļām, Latvija ir progresējusi uzņemšanas sarunās ar ES, ar patosu ziņo centrālā prese. Vēl jo nozīmīgāk, ka šīs sadaļas skar zivsaimniecību, patērētāju un veselības aizsardzību un rūpniecības politiku. Izrādās, ka Latvija savu nacionālo likumdošanu šajās sfērās lieliski pieskaņojusi ES politikas vadlīnijām un direktīvām. Un kādas gan problēmas var rasties, ja šo nozaru praktiski nav?..

Īsumā

Valsts kancelejas ēdnīcai un kafejnīcai tiks piegādātas mēbeles un iekārtas par 75 tūkstošiem latu, kas ir par 25 tūkstošiem latu vairāk nekā izmaksāja turku pirts un burbuljannas iebūvēšana.

Valsts prezidentes kanceleja no šī gada sākuma saņēmusi par 2000 vēstulēm vairāk nekā pērn. Kā satraucošs fakts tiek minēti skaitļi, ka palielinās sūdzību skaits par tiesu un prokuratūras darbu.

Kopš 1994. gada 25. oktobra, kad tika atjaunots valsts augstākais un pagaidām vienīgais apbalvojums — Triju Zvaigžņu ordenis, tas piešķirts 799 cilvēkiem.

Otrdien valdība atbalstīja Satiksmes ministrijas izstrādāto ceļu satiksmes noteikumu uzskaites sistēmas koncepcijas variantu, kas paredz nodalīt nejaunos pārkāpējus no tiem, kuri noteikumus pārkāpj sistemātiski un ļaunprātīgi.

Sagatavoja L.Kirillova

Preiļu rajonā izveidots Preiļu novads

Ministru kabineta 24. oktobra sēdē valdība akceptēja «Noteikumu par Preiļu rajona Preiļu novada izveidošanu». Tie nosaka, ka tiek apvienoti Preiļu pilsēta, Preiļu pagasts un Aizkalnes pagasts, izveidojot novadu.

No valsts budžetā 2000. gadam Administratīvi teritoriālās reformas likuma izpildei paredzētajiem līdzekļiem Preiļu

novada pašvaldībai tiks pārskaitīta vienreizējā dotācija — 48 561 lats.

Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns «Novadniekam» pastāstīja, ka atbilstoši likumam desmit dienu laikā pēc noteikumu akceptēšanas MK tie tiks publicēti un tiks sasaukta jaunizveidotā novada domes sēde, kurā ievēlēs vadību. Sāksies darbs pie jaunās pašvaldības normatīvo aktu sagatavošanas. Vienreizējā dotācija tiks sadalīta pro-

porcionāli apvienoto pašvaldību budžetiem, naudas izmantošana būs viens no pirmajiem jautājumiem, ko risinās novada dome. Taču, kā uzsvēra I.Meluškāns, līdzekļi jāizmanto racionāli, piemēram, infrastruktūras uzlabošanai. Bet tagadējās robežās novads ilgi nepastāvēs, prognozē Preiļu domes vadītājs. Interesi pievienoties Preiļu novadam izrādījis arī Saunas pagasts.

L.Kirillova

▼ BUSINESS

Aizvadītā vasara kūdras ieguvei bijusi nelabvēlīga

Šisvasaras nelabvēlīgie laika apstākļi kūdras ražotājiem neļāva sagatavot produkciju plānotajā apjomā. Izņēmums nav arī a/s «Līvānu kūdras fabrika».

Ražas laiks kūdras ieguvē ir vasaras mēneši, šogad jūlijā nokrišņu daudzums vairākas reizes pārsniedza normu, kas neļāva sekmīgi pildīt ieguves plānus.

— Purvs jebkuros laika apstākļos ir grūti pieejams, pie trīskārt pārsniegtas nokrišņu normas darbs faktiski kļūst neiespējams. Purvs pārvēršas gandrīz vai «okeānā», — sezonu raksturoja a/s «Līvānu kūdras fabrika» valdes priekšsēdētājs Pēteris Romanovskis. Kūdras ieguve jūlijā un augustā lietus dēļ tika pārtraukta, tā atsākās tikai septembrī. Kūdras ražotājiem valsts kompensācijas nemaksā, kaut arī zaudējumi ir lieli. Saražots aptuveni 40 000 m³ pakaišu jeb frēzkūdras, 8000 m³ grieztās sūnu gabalkūdras un vairāk kā 20 000 m³ kompostkūdras. Tas sastāda tikai aptuveni 1/5 daļu jeb 20% no plānotā apjoma.

Pieprasījums pēc kūdras pieaug

Neskatoties uz laiku, kurš šogad kūdras ieguvei nebija labvēlīgs, realizācijas apjomi pieaug. Tieši sliktajos gados pieprasījums pēc kūdras ir liels, nelaime tā, ka pieprasījumu nav iespējams apmierināt. Savukārt «ražas» gados ir grūtības ar pārdošanu, jo kūdras tirgus ir pārpildīts. Caur ostām uzņēmumam realizēti jau 30 000 m³ šī gada sūnkūdras un vairāk kā 50 000 maisu pakotās kūdras. Ar klientiem uzņēmums slēdz pārsvarā ilgtermiņa līgumus par noteikta daudzuma kūdras saražošanu un piegādāšanu.

Līvānu kūdra ceļo galvenokārt uz Eiropas valstīm — Franciju, Spāniju, Itāliju, Grieķiju, Vāciju, Beļģiju, arī uz Horvātiju, Slovēniju, Poliju, Arābu Emirātiem. Transportējamajai kūdrai jāatbilst noteiktām kvalitātes prasībām, jābūt sausai, ko nodrošināt nav viegli.

98% ražošanu tiek eksportēti, galvenie kūdras izmantotāji ir dārzkopji — lielās stādu audzētavas, siltumnīcu saimniecības. Milzīgs kūdras patēriņš ir Holandē, kas, tēlaini izsakoties, ir siltumnīcu zeme. Holandē patērē miljoniem kubikmetru kūdras, protams, iepērkot ne tikai Latvijas ražošanu.

Uzņēmumam nāksies sašaurināties

Šis gads būs smags, saka uzņēmuma vadītājs, lai izdzīvotu līdz nākošajai sezonai, kas sāksies maijā, visticamāk nāksies sašaurināties, samazinot arī darba vietu skaitu. Rudenī un ziemā a/s «Līvānu kūdras fabrika» realizēs esošo produkciju, pārdodot arī nekondīcijas un otrās šķiras kūdru. Pašlaik uzņēmumā nodarbināti ap 50 cilvēku, sezonas laikā strādājošo ir vairāk. Pozitīvs moments ir šovasar uzsāktā ostas būvniecība Daugavgrīvas ostā, kur ieguldīti līdzekļi. Sa-

va osta atrisinātu vairākas uzņēmuma problēmas. Ražotāji vairs nebūtu atkarīgi no ostu diktētajiem grafikiem, kas sevišķi svarīgi pavasara sezonā, kad ostās veidojas rindas, tas savukārt izraisa nobīdi no tiem grafikiem, kas saskaņoti starp kūdras ražotāju un viņa klientu.

Līgumā noteikto termiņu ievērošana ir viens no svarīgākajiem noteikumiem mūsu biznesā. Rīgā patlaban darbojas tikai viena osta kūdras apstrādāšanai. Esam iznomājuši laukumu kūdras uzglabāšanai, kas varētu būt lētāk nekā izmantojot citu firmu pakalpojumus, skaidro P.Romanovskis, piebilstot, ka ostas celtniecība ir ļoti dārgs projekts, kur līdzekļi jāiegulda nepārtraukti.

Dzēš agrāko gadu parādus

Sezonas laikā ir iekrājies sociālā nodokļa parāds, kas daļēji tiek kompensēts ar pievienotās vērtības nodokļa pārmaksu. No pirmsprivatizācijas laika uzņēmumam bija 200 000 latu liels parāds, 84 000 latu apjomā tas tika kapitalizēts, pārējo summu uzņēmums dzēsīs. Jāpiebilst, ka a/s «Līvānu kūdras fabrika» veiksmīgi tikusi galā arī ar nekustamā īpašuma nodokļa parādu vietējai pašvaldībai, nomaksājot to saskaņotajos termiņos. Tomēr nelabvēlīgās sezonas rezultātā nedaudz iekavēta algu izmaksa.

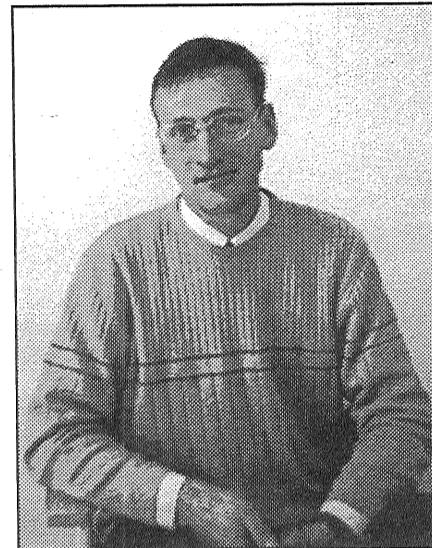
Jautājumā par tehniskā parka modernizēšanu Pēteris Romanovskis neuzskata, ka par katru cenu jātiecas mainīt esošo tehniku pret jauniem ārzemju ražojumiem. Pienācīgi kopjot, labi kalpo arī desmit gadus vecā tehnika. Tomēr a/s «Līvānu kūdras fabrika» pērn vairāk kā 20 000 latu ieguldījusi lietotas tehnikas iegādē.

90% Latvijas kūdras vēl purvos

P.Romanovskis uzskata, ka kūdras ieguve ir perspektīva nozare. Latvijas kūdras purvi vēl nebūt nav izsmelti, kā tas ir daudzās Eiropas valstīs, kur kūdras apjomi pēdējos gados strauji sarūk. Savas kūdras rezerves jau izsmēlusi Holande, tuvu tam ir Vācija. Kūdras purvu izmantošana rūpnieciskos nolūkos šajās valstīs krasi samazinājusies. Kūdras cenai paaugstinājies ir tendence celties. Latvijā pašlaik apgūti ir tikai aptuveni 10% purvu, kur darba pietiks vēl vismaz desmit gadus, lēš P.Romanovskis. Pašlaik a/s «Līvānu kūdras fabrika» mūsu rajonā izstrādā Skrebeļu purvu, kas ir 1800 hektārus liels, un Borovkas purvu Jēkabpils rajonā 660 hektāru platībā. Skrebeļu atradne pēc resuriem un iespējām ir viena no lielākajām Latvijā. Kūdras slānis te ir 4 metrus biezs, veidojies aptuveni pāris tūkstošu gadu laikā, ja pieņem, ka gada laikā kūdras slānis pieaug par aptuveni 2-4 milimetriem. Speciālisti uzskata, ka kūdras resursu šajā atradnē pietiks vismaz 30 gadiem.

Eiro spiež ražotāju

Eiropas Savienības vienotās valūtas

● **Eiro kursa lejupslīde un sliktie laika apstākļi kavējuši attīstīties arī a/s «Līvānu kūdras fabrika», kas 98% savas produkcijas eksportē. Uzņēmuma valdes priekšsēdētājs Pēteris Romanovskis spiests secināt — šogad nāksies sašaurināties.** Foto: G.Kraukle

eiro kursa kritums sāpīgi sit lielul lielo daļu Latvijas ražotāju, izņēmums nav arī kūdras izstrādātāji, jo lauvas tiesa produkcijas aiziet uz Eiropas valstīm, kas norēķinās eiro. Taču algu izmaksa un norēķini par pakalpojumiem jāveic latos, kā rezultātā uzņēmums zaudē lielas naudas summas.

— Valūtas kursa svārstības šogad jūtami piebremzējušas mūsu iespējas attīstīties, atjaunot tehniku, iegādāties degvielu un rezerves daļas, līdz ar to — straujāk uzsākt sezonu. Iekavējās algas, līgumtermiņi. Ja eiro kurss gada laikā krities par vairāk kā 20%, tad produkcijas cenas vairāk par 10% paaugstināt nav izdevies. Tie ir zaudējumi. Lielākoties uzņēmēju viedoklis šajā jautājumā netiek ņemts vērā. Realizācijas plānošanā esam atkarīgi no eiro svārstībām. Zaudē uzņēmumu attīstība, samazinās darba algas, līdz ar to arī vispārējais iedzīvotāju dzīves līmenis, — saka uzņēmuma valdes priekšsēdētājs.

Vislielāko izdevumu daļu a/s «Līvānu kūdras fabrika» sastāda autotransporta pakalpojumi — 70%, pārkraušana ostā paņem 15%, atlikušie 15% ir ražošanas izdevumi, algas. Vācu markas kursam kritoties, degvielas cenai augot, cietējis ir ražotājs un uzņēmumā strādājošais. Gadās pat tā, ka, norēķinoties par pakalpojumiem, pašiem gandrīz nekas vairs pāri nepaliek, stāsta P.Romanovskis. Neskatoties uz problēmām, uzņēmuma vadītājs tomēr uzskata, ka kūdras fabrika strādās.

— Ja eiro lejupslīde apstāsies, tad dzīvossim. Akcionāri a/s «Līvānu kūdras fabrika» ir ieguldījuši pārāk lielus līdzekļus, lai bankrotētu. Domāju, ka var cerēt uz dubultiem un pat trīskāršiem ražošanas apjomiem nākošajā sezonā.

G.Kraukle

▼ CETURTDIENAS INTERVIJA

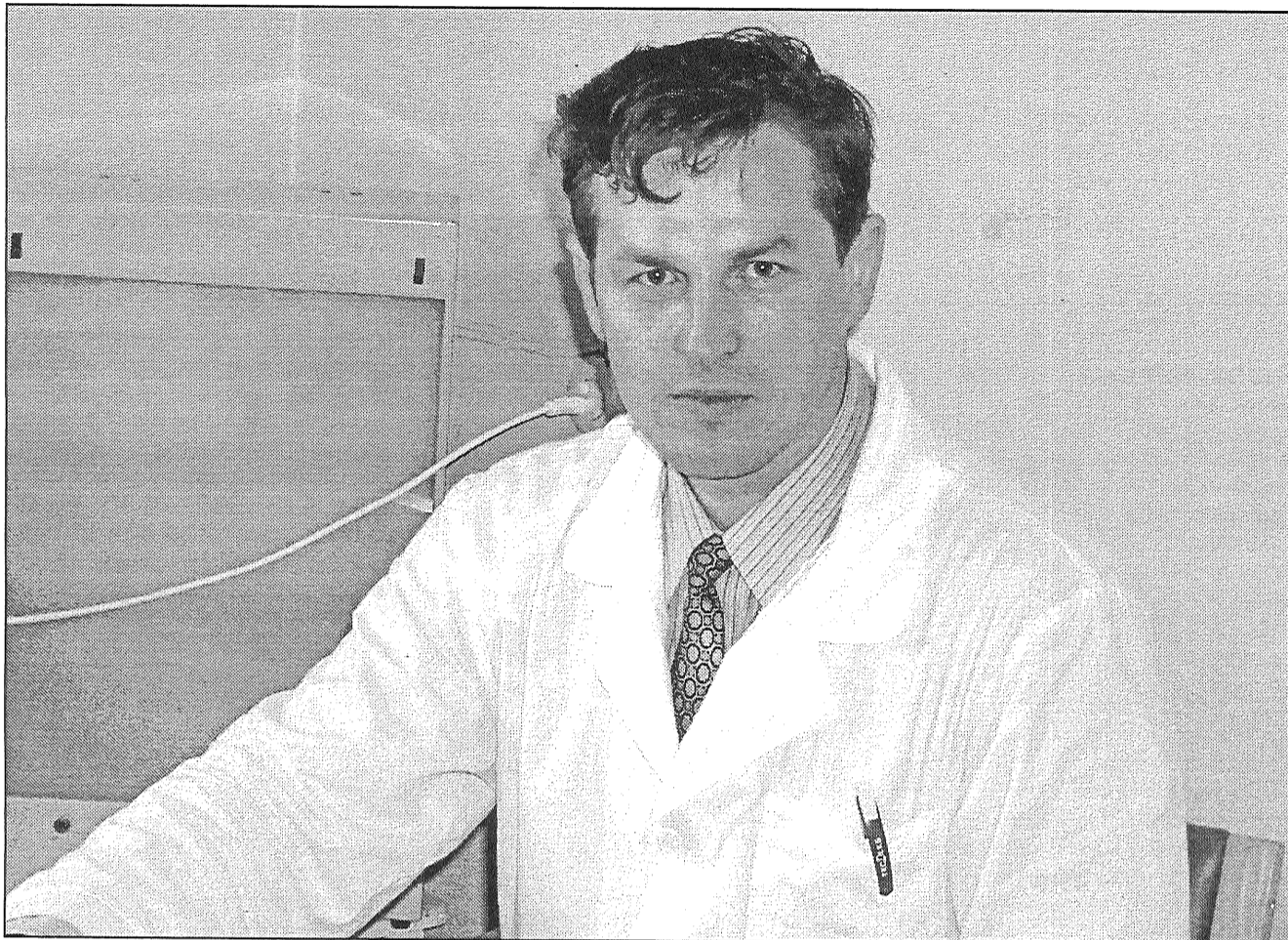
«Es jūtos parādā Latgalei un tās cilvēkiem»

OSKARS AnNSPOKS ir ārsts. Viņa specialitāte nav no tām populārākajām — traumatologs ortopēds. Nodaļas vadītājs Rīgas 2. klīniskajā slimnīcā. Pēdējā laikā tiek uzskatīts par vienu no spožākajām zvaigznēm pie ķirurģijas debesīm.

Oskars dzimis Preiļu rajonā, Saunas pagasta Anspokos. 1978. gadā viņš beidza toreizējo Priekuļu astoņgadīgo skolu un piecpadsmit gadu vecumā pilns apņēmības devās uz Rīgu, lai kāptu medicīnas zinību kalnā. Pa ceļam līdz tam godājamajam stāvoklim, ko viņš pacientu un kolēģu vidū ieņem tagad, Oskars paspēja absolvēt Rīgas 4. medicīnas skolu un ieguva feldšera diplomu, divus gadus nodienēja padomju armijā, strādāja par sanitāru, par medicīnas «brāli», brauca uz «ātrās palīdzības».

Pēdējā laikā «Novadnieka» lasītāji noteikti būs pamanījuši sludinājumu par to, ka dakteris Anspoks aicina uz konsultācijām Preiļu poliklīnikā pacientus ar mugurkaula un locītavu problēmām. Kādā no šīm reizēm, kad konsultācijām atvēlētais laiks sen bija garām un pēdējie pacienti jau aizgājuši, aicinājām Oskaru Anspoku uz sarunu.

Foto: T.Elste

— Vai pacienti nejūtas izbrīnīti, sirma un pieredzējuša kunga vietā daktera krēslā ieraugot tikai 37 gadus jaunu vīrieti? Un kā jūs pats savos gados medicīnā jūtaties?

— Es šobrīd jūtos normāli. Tas tāpēc, ka vecākajai paaudzei zudusi interese par medicīnu, viņi nespēj aktīvi sekot līdzi tajā notiekošajam izmaiņām, nespēj pieņemt visas jaunās ārstēšanas metodes. Viņus traucē tā lielā prakses bagāža, kas uzkrāta agrāk.

Pašlaik medicīna kļūst arvien aktīvāka. Pacienti negrib ilgi ārstēties. Visi vēlas ātri kļūt veseli — operējoties vai stabilizējot savu veselības stāvokli.

Bet ar jaunību ir tā. Saņēmu feldšera diplomu un tūlīt aizgāju dienēt. Bija domāts, ka dienēšu Liepājā, ka dienests būs saistīts ar manu profesiju. Bet, kamēr nokļuva tur, feldšeri daļā vairs nevajadzēja, tāpēc man nācās «pārkalificēties» par radistu. Starp citu, vēl tagad varu noklaudzināt tekstu pēc Morzes abēces.

Rīgas 2. klīniskajā slimnīcā strādāju no 1990. gada. Līdz ārstam esmu izgājis visas citas profesijas, sākot no sanitāra. Biju mērķtiecīgs un savu pānācu. Pacienti tagad paši var spriest, esmu vai neesmu pārāk jauns savam amatam.

— Atceraties savu pirmo patstāvīgo operāciju?

— O, tas viss notiek ļoti pakāpeniski, pat nepamani, kurā brīdī sāk operēt. Mana pirmā patstāvīgā operācija notika 2. slimnīcā. Tikko biju ieradies tur darbā, un man jau burtiski nākamajā dienā bija jāoperē brūce ar cīpslu bojājumu. Protams, darīju to vecāko kolēģu kontrolē.

Vispār tajā laikā bija ārkārtīgi liels darba apjoms. Nodaļā ar piecdesmit vietām gulēja septiņdesmit slimnieki. Toreiz Latvijā vēl bija rūpniecība, bija rūpnīcas un bija darba traumas.

Mani pirmie soļi ķirurģijā izskatījās pēc kaķēna, kas iemests ūdenī, ķepurošanās. Mācījos, mēģināju tikt galā ar visu uzticēto. Darba diena sākās pirms astoņiem rītā un pēc astoņiem vakarā beidzās. Man pašam palika tikai nakts stundas.

— Kāpēc jūs kļūvat par traumatologu ortopēdu?

— Izvēle bija nejauša. Sen zināju, ka gribu būt ķirurgs. Bet traumatoloģija un

ortopēdija ir īpaša nozare, kas ārstē ar skeletu saistītās vainas — traumas, atfistības traucējumus, saslimšanas. Tajā laikā, kad sāku apgūt specialitāti, no ārsta viedokļa tā nebija prestiža specialitāte. Bija pat tāds sadalījums, ka ir ĶIRURGI un ir traumatologi. Uzskatīja, ka pēdējie ir ārpus ķirurģijas. Patiesībā traumatoloģija ir ķirurģiski aktīvāka nekā pati ķirurģija.

Es sāku ar ļoti intensīvu darbu, ar ārkārtīgi liela pacientu skaita ārstēšanu. Jutu nesavtīgu kolēģu atbalstu, noteikti gribu nosaukt viņus — tie ir mans pirmais skolotājs dakteris Didzis Kalns, šobrīd traumu bloka vadītājs «traumās», Valdis Zatlers un Jānis Ābols. Tagad varu teikt, ka tieši viņu skolu nesu savā darbā tālāk.

— Kas raksturo šo skolu?

— To raksturo uzmanīga attieksme pret slimniekiem, pret darbu un pret darba rezultātu. Pamatā ir cenšanās, lai cilvēku pēc iespējas ātrāk atgrieztu darbā, ģimenē, dzīvē. Vienā teikumā to nevar izstāstīt.

— Kāpēc, gūstot panākumus Rīgā, jūs braucat uz Preiļiem un konsultējat pacientus šeit?

— Šajā laikā, kamēr strādāju 2. slimnīcā, pie manis regulāri brauc konsultēties un pat ārstēties pacienti no dzimtajā Preiļu rajona. Un tad ienāca prātā, kāpēc gan es pats nevarētu braukt pie viņiem? Galu galā, man tas ir daudz vienkāršāk nekā viņiem ar savām reizēm braukt un meklēt palīdzību Rīgā, tērēt līdzekļus, ciest sāpes. Bez tam pašam rodas iespēja lieku reizi apmeklēt savus vecākus.

— Kas ir jūsu vecāki un vai viņi priecājas par dēla panākumiem?

— Tagad mani vecāki jau ir pensionāri. Tēvs Pēteris ir bitenieks, mamma Olga darbojas pa māju, audzina mazbērņus.

Kad es izdarīju savu izvēli, viņi bija ļoti apmierināti. Tagad — nezinu. Domāju, ka viņi nebija gatavi tam, ko prasa ārsta darbs — atteikšanās no daudz kā, mūžīgo aizņemtību.

— Konsultācijās jūs redzat lauku cilvēkus, kuriem pašlaik klājas ļoti grūti. Vai spējat viņiem palīdzēt?

— Es zinu savas iespējas. Un ir ļoti žēl, ka tās nesakrīt ar šo cilvēku finan-

siālo varēšanu. Ārkārtīgi daudziem tagad iespējams palīdzēt pasaules augstākajā līmenī, bet valsts un pacientu maksātspējas dēļ nākas atteikties vai likt gaidīt. Protēzes ir dārgas. To cenas svārstās no trīssimt līdz tūkstoš latiem atkarībā no tā, kas tiek operēts.

— Kā tiek novērtēts ārsta darbs?

— Valsts nostāja ir tāda, ka šis atalgojums ir ļoti pieticīgs. Ja šobrīd ārstam būtu jādzīvo tikai no tā, ko maksā valsts, ātri vien zustu interese par darbu un specialitāti. Viņam ir arī ģimene, kas jāuztur.

Ārsts nav mašina, kas tikai ārstē un ārstē. Viņam ir jāmācās, jābrauc skatīties, kā strādā kolēģi, jāapgūst jaunas operāciju un ārstēšanas metodes, nepārtraukti sevi jāpilnveido. Diemžēl to var atļauties retais.

Meklējam sponsorus. Bet to ir maz. Vienīgi ārzemju latvieši labprāt palīdz. Arī es izmantoju tādu iespēju, 1996. gadā aizbraucu uz Strālzundes klīniku Vācijā, divus mēnešus tur papildināju iemaņas un zināšanas ortopēdijā. Tas ir jādara regulāri, bet ne uz ilgu laiku.

— Kāpēc?

— Tāpēc, ka mācībām vajadzīgs finansējums, un tāpēc, ka ārsta darbs nepieļauj ilgu prombūtni. Mani pacienti mani zina un vēlas, lai tieši es viņus ārstēju. Pat atvaļinājuma laikā reizēm jādodas sniegt palīdzība. Draugu pulkā reti kad izdodas izvairīties no sarunām par medicīnas tēmām. Pat anekdotes visi nez kāpēc stāsta par mediķiem.

— Pastāstiet, lūdzu, par savu ģimeni.

— Sieva Maija ir ārste pediatre, bet pagaidām strādā «Bitner» pārstāvniecībā Rīgā. Meita Lāsma ir Rīgas Doma kora skolas 7. klases audzēkne. Man ir viena vēlēšanās — biežāk būt kopā ar ģimeni.

Vēl man ir brālis. Viņam pieder zemiņu saimniecība. Aināram ir divas meitas un dēls. Redzu, kas viņš nepavisam nav apmierināts — pilna māja ar tehniku, kopj tūrumus, bet kas no tā visa galu galā sanāk...

— Kā jūs, latgalielis būdams, jūtaties lielpilsētā?

— Tikko ierados Rīgā, man bija zināmas problēmas ar pareizu runāšanu. Bie-

ži mani paķēra uz zoba un kaitināja. Bet priecāties ilgi viņiem nesanāca, es ātri iemanījos un kļūdas izlaboju.

Tagad kā latgalielis jūtos patiešām labi. Lai nu kā, bet visi, kuri nāk no Latgales, bijuši slaveni ar savu darba mīlestību, ar savu spītību un savu godīgumu, uzticību darbam un cilvēkiem. Tas man vienmēr pa priekšu gājis. Bet, kas attiecas uz latgaļu valodu, esmu pārvarējis neērības sajūtu runāt latgaliski. Ja cilvēki nāk un runā krieviski, baltkrieviski, angļiski vai vāciski, ar ko gan mana valoda sliktāka?

Tiekoties ar slimniekiem, kad manu, ka viņi ir no Latgales, vienmēr sāku pirmais sarunāties latgaliski. Un tad ir labāks kontakts ar pacientu, viņi man vairāk uzticas.

— Vai latgaliēši tādā gadījumā Rīgā nevarētu veidot savu biedrību?

— Šobrīd ar draugiem mēģinām ko veidot. Vēl ir pārāgi runāt. Bet ar kino režisora Jāņa Streiča atbalstu tas varētu notikt.

— Kas ir jūsu draugi?

— Ņemot vērā darba specifiku, laika gaitā man izveidojušies ļoti labi kontakti ar policistiem, biznesa ļaudīm, ar juristiem. Draugu loks vienmēr no jauna papildinās uz draugu paziņu rēķina. Reizēm draugi rodas no pacientu vidus.

— Ko jūs novēlēsiet «Novadnieka» lasītājiem un saviem novadniekiem?

— Es joprojām jūtos kā parādnieks Latgalei un tās cilvēkiem. Kad ieguva ārsta diplomu, domāju — varbūt braukt strādāt uz Preiļiem? Bet tad sapratu, ka daudz vairāk spēšu iemācīties un palīdzēt cilvēkiem dzimtajā pusē, ja dzīvošu un strādāšu Rīgā. Tagad cenšos to visu īstenot.

Es vēlētos «Novadnieka» lasītājiem piedāvāt publikācijas par dažādām saslimšanām, to ārstēšanas analīzi, rakstus par dažādām traumām. Stāstīšu par locītavu endoprotezēšanu, artroskopiju, traumu un traumu seku ārstēšanu. Ceru, ka pirmā publikācija būs gatava jau novembrī.

— Paldies par interviju un uz tikšanās «Novadnieka» lappusēs!

L.Kirillova

▼ PAŠVALDĪBĀS

Galēnu parka sakopšanai paredzēs līdzekļus

Lai saglabātu iepriekšējo gadsimtu vēstures un kultūras vērtības, kas saistītas ar Vidsmuižas un Galēnu vārdu, pagasta deputāti jau tagad ieskicējuši nākamgad veicamo darbu plānu, kam 2001. budžeta gadā tiks atvēlēti līdzekļi.

Parku plānos profesionāli ainavu arhitekti

Senatnīgā Galēnu muižas parka sakopšana nav nedz vienā, nedz piecos gados paveicams darbs, tādēļ nepieciešams skaidri zināt, ko un kā iecerēts veidot. Nepieciešams izstrādāt Galēnu parka rekonstrukcijas projektu, tādēļ deputāti vienotās šo darbu piedāvāt kā diplomdarba tēmu Latvijas Lauksaimniecības universitātes absolventiem.

Parku gribētos veidot tādu, kāds tas bijis muižas pastāvēšanas laikā, projekta izstrādē talkā tiktu ņemti arhīvu materiāli. Rekonstrukcijas projekta izstāde sadarbībā ar studentiem pašvaldībai varētu izmaksāt lētāk, svarīgi, ka tajā piedalīsies augsti kvalificēti pasniedzēji.

Atjaunos simtgadīgo diķi

Nākamgad paredzēts iztīrīt un apzaļumot arī veco muižas diķi, kas nav tīrīts kopš baronu laikiem. Ar tehnikas palīdzību pavasarī plānots iztīrīt dekoratīvo ūdenstūlpni, izveidot novadkanālu. Diķa apkārtnē iesēt zālienu, izmantojot atvēlētos līdzekļus — veikt apzaļumošanu. Savukārt bijušo kalpu māju, ko vietējie iesaukuši par «Balto gulbi», nepieciešams iekonservēt, pretējā gadījumā vēsturiskā celtne gadu gaitā vienkārši sabruks.

Kā pastāstīja pagasta padomes priekšsēdētāja Leontīna Saleniece, mājai ir iebūris jumts, bet tā atjaunošanai pašvaldībai naudas nav. Nākamgad tiks izstrādāta ēkas konservācijas projekta tāme, veikta ēkas apstrāde, kas neļaus tai sabrukt. Senatnīgā aleja aiz kalpu mājas ir iztīrīta šogad, pavasarī tur plānots iesēt zālienu.

Parka ozoliem ir savs stāsts

Tos visus trīs 1938. gadā stādījuši vietējie iedzīvotāji par godu trim ievērojamajiem Latvijas valstsvīriem. Ozolu rašanās vēsture bijusi šāda: trīsdesmit astotā gada 1. maijā pagastā gaidīti ierodamies valsts prezidents Ulmanis, kā arī labklājības un kara lietu ministri. Augstie viesi neesot atbraukuši, tādēļ trīs ozoliņus parkā iestādījuši paši vietējie iedzīvotāji. Pagastā ir arī fotogrāfija, kas par šiem notikumiem liecina.

2001. gadā, sešdesmit trīs gadus pēc vēsturiskajiem notikumiem Galēnu pagasta padome nolēmusi izveidot piemiņas plāksnes, kas vēstītu, ka tuvāk ēdnīcai esošais ozols stādīts par godu labklājības ministram Vladislavam Rubuļam, pie brāļu kapiem — kara ministram Jānim Balodim, bet tuvāk baznīcai iestādītais ozols kā cieņas apliecinājums prezidentam Kārlim Ulmanim.

Nākamgad jāatjauno arī pabalējušais krāsojums uz norādēm, kas vēsta par rakstnieces Anitas Liepas senču zemi Galēnu pagastā.

G.Kraukle

▼ DARBA DROŠĪBA

Pieaudzis negadījumu skaits darbā

Pēdējo mēnešu laikā Preiļu rajonā pieaudzis negadījumu skaits darbā. Viens cilvēks gājis bojā.

Septembrī Latgales reģionālā Valsts darba inspekcija (VDI) Preiļu rajonā veikusi trīs speciālās izmeklēšanas. Divos gadījumos darba negadījumā cietušie guvuši vidēji smagus un smagus miesas bojājumus, vienā gadījumā darbinieks gājis bojā.

Šī gada 7. augustā z/s «Olūts» (Preiļu pagasts) darbinieks, braucot atpakaļceļā no Rīgas, uz ceļa Rīga — Daugavpils (Aizkraukles rajonā) likumā netika galā ar automašīnas vadību, kā rezultātā tā nobrauca no ceļa kreisajā pusē un apgāzās. Negadījuma rezultātā automašīnas vadītājs gāja bojā. Kā informēja Latgales reģionālās VDI inspektors Juris Skrinda, negadījumu izraisīja tas, ka autovadītājs bija pārkāpis ceļu satiksmes noteikumus, kā arī bija alkohola reibumā, tādējādi pārkāpjot darba aizsardzības instrukciju autovadītājiem. Negadījuma brī-

dī autovadītājs izpildīja darbu, ko tam nebija uzticējusi z/s «Olūts» administrācija, jo pēc nelaimes gadījuma tika konstatēts, ka atpakaļceļā vestais materiāls nav z/s «Olūts» īpašums.

Otrs nelaimes gadījums notika SIA «Ceriņi 98» (Sīļukalna pagasts). Šoreiz cieta uzņēmuma apmeklētājs, kas tur bija ieradies ar nolūku iekārtoties darbā. Ejot garām vienam no darbgaldiem — brusotājam, minētā persona ieraudzīja zem brusotāja nomaļa gabalu un, sniedzoties to izņemt, ar brusotāja griezējinstrumentu nogriezta labās rokas plaukstu, gūstot smagu traumu.

Tā kā cietušais nebija stājies darba attiecībās, par notikušo tika sastādīts atziņums. Cietušajam konstatēja arī alkohola saturu asinīs — 0,9 promiles. Negadījuma cēloņi sekojoši: brusotāja apakšējai daļai nebija aizsargnozogojuma, kas norobežo griezējinstrumentu; alkohola reibumā esošas personas atrašanās uzņēmuma ēkās un teritorijā; no elektroenerģijas padeves tīkla neatslēgtu darbgaldu atpūšana. Rezultātā SIA «Ceriņi 98» direkto-

ram tika piemērots administratīvais sods 20 latu apmērā par aizsargnozogojuma nelietošanu.

Nelaimīgi darba diena beidzās arī kādam p/s «Preiļu SCO» darbiniekam. Viņa darba uzdevums bija uz katlu mājas jumta mūrēt stabiņus no silikāta kiegļiem. Būdam alkohola reibumā, darbinieks nokrita no jumta un guva smagu traumu. Izmeklēšanā konstatēja, ka celtniecības darbu veikšanai uz jumta nebija uzstādīti nožogojumi, kā arī netika izmantotas drošības jostas un virves.

Nebija ievērota arī darba aizsardzības instrukcija mūrniekiem, kas nosaka, ka, strādājot augstāk par 1,3 metriem no zemes, jāizmanto drošības jostas un virves. Šajā gadījumā nebija sastādīts arī darbu veikšanas projekts, darbinieks bija alkohola reibumā, tādējādi pārkāpjot iekšējās darba kārtības noteikumus.

Rezultātā darbu vadītājs saņēma administratīvo sodu 30 latu apmērā par to, ka netika izmantoti kolektīvie un individuālie aizsardzības līdzekļi.

G.Kraukle

Cirvis, zāģis ratos...

Ekonomiskās situācijas spiesti iedzīvotāji piepelnās meža darbos, taču mežizstrādē, tāpat kā kokapstrādē joprojām notiek visvairāk darba negadījumu.

Biežākie pārkāpumi — netiek lietoti individuālie aizsardzības līdzekļi, nav norobežotas bīstamās zonas, cirmsas tiek sagatavotas nepilnīgi. Dzīve pierāda, ka tie nebūt nav sikumi, jo iznākums šādai nolaidībai vairākkārt bijis letāls. Par drošu darbu mežā «Novadniekam» stāstīja Latgales reģionālās Valsts darba inspekcijas (VDI) inspektors Juris Skrinda.

Pats par sevi saprotams

Darba drošības noteikumus, kas attiecas uz mežizstrādes darbiem, norādītas vairākas vispārīgās prasības. Mežizstrādē nodarbinātajam jābūt ar traktorista, motorzāģa vai citu darbam nepieciešamo mehānismu vadītāja tiesībām. Darbiniekam jāiziet obligātā medicīniskā pārbaude, jābūt potētām pret ērcu encefalītu. Darba devējam jāapgādā darbinieks ar individuālajiem darba aizsardzības līdzekļiem — apaviem, cimdiem, aizsardzības ķiverēm, aizsargbrillēm. Izmantotajām tēraudā trosēm un ķēdēm jābūt izgatavotajām sertifikātiem.

Veicot darbus cirmā gada aukstajā laikā, kad temperatūra ir zemāka par +5 grādiem, strādniekiem jābūt pieejamām apsildāmām mājīnām.

Svarīga ir tehnoloģiskā karte

Tai jābūt sastādītai par katru cirsma līdz mežizstrādes darbu sākumam. Tehnoloģiskajā kartē uzrāda cirmsas raksturojumu, kā arī cirmsas shēmu ar skaidri attēlotām slejām, treilēšanas ceļiem, gājēju takām, iekraušanas punktiem, drošības zonām u.c. Kartē jābūt tehniskiem norādījumiem par sleju izstrādes secību, kā arī atzīmei par sagatavošanas darbu pabeigšanu cirmā.

Darba vadītājs ar tehnoloģisko karti iepazīstina visus darbiniekus. Pret parakstu darbiniekiem tiek izsniegta cirmsas tehnoloģiskā shēma.

Uzmanību, bīstami!

Ļoti svarīga ir cirmsas sagatavošana darbam. Līdz mežizstrādes darbu uzsākšanai bīstamajiem kokiem jābūt izņemtiem un novāktiem 50 m rādiusā. Par bīstamiem uzskatāmi visi satrunējušie, nokaltušie un iekārušies koki, kuri vēja vai mehāniskas ietekmes rezultātā var nogāzties.

Īpaši norobežotai ar pārvietojamām brīdinājuma zīmēm un uzrakstiem jābūt bīstamajai zonai, kā arī treilēšanas ceļiem. Mežizstrādes darbus aizliegts veikt, ja vēja ātrums pārsniedz 8,5 m/s paugurainās vietās un 11 m/s līdzenās vietās.

Iekārušos kokus atstāt nedrīkst

Pirms koku gāšanas un atzarošanas apkārt gāzamajiem kokiem jāizcērt traucējošais pamežs, jāsaplūst darba vieta,

kā arī 4-5 m gari atkāpšanās celiņi, kas izvietoti 45 grādu leņķī pretēji koku krišanas virzienam. Jābūt novāktām kritālām, ziemā — notīrītām sniegam.

Jā mežizstrādes darbus veic vējgāzu un vējlaužu vietās, deguma vietās, kā arī nogāzēs, kur slīpums lielāks par 20 grādiem, motorzāģu vadītājiem jāstrādā divatā. Tā jārikojas arī tad, ja koku diametrs lielāks par 22 cm (krūšu augstumā) un ja gāšanā netiek izmantoti mehānizēti gāšanas līdzekļi. Aizliegta ir koku gāšana meža sienā. Pārkāpums, ko bieži pieļauj mežizstrādē, ir aizcirstu, nepilnīgi nozāģētu vai gāšanas laikā iekārušos koku atstāšana.

Strādnieks iet bojā neuzmanības dēļ

Kā atzina Juris Skrinda, 2000. gadā neviens negadījums meža darbos Preiļu rajonā nav noticis. Taču pagājušajā gadā viens cilvēks gāja bojā pēc negadījuma Rušonas pagastā, kur mežizstrādi veica IU «Osvālds». Velkot iekārušos koku, tas neveiksmīgi atsitās pret nokaltušu, vēl nenozāģētu koku, kurš krita un nāvējoši ievainoja strādnieku. Ievainotais cilvēks pēc pāris dienām mira. Šo negadījumu varēja novērst kvalitatīvi sagatavojot cirsma, aizvācot no tās visus nokaltušos un iekārušos kokus. Minētajā gadījumā netika lietoti arī individuālie aizsardzības līdzekļi, nebija sastādīta tehnoloģiskā karte.

G.Kraukle

▼ VID LATGALES REĢIONĀLĀ IESTĀDE INFORMĒ

Pārkāpj noteikumus darījumos ar skaidro naudu

Šī gada 9 mēnešos Preiļu rajonā pavisam veiktas 323 tematiskās pārbaudes, no tām vairāk kā pusē — 215 konstatēti pārkāpumi.

Kopumā tematiskās pārbaudes veiktas par 10 pārbaudu tēmām. Visvairāk veiktas mazumtirdzniecības (248 jeb 60%) un darba devēju (61 jeb 15%) pārbaudes. Par tematiskajās pārbaudēs konstatētajiem pārkāpumiem 123 gadījumos sastādīti administratīvie protokoli un piemērots administratīvais sods Ls 5,8 tūkst. apmērā. Budžetā papildus aprēķināti maksājumi Ls 1,1 tūkst. apmērā.

Tēma	Tēma pārbaudīta		Konstatētie pārkāpumi		Administratīvais sods tūkst. Ls	Aprēķinātie maksāj. budžetā tūkst. Ls
	Uzņēmumi	Gadījumi	Uzņēmumi	Gadījumi		
Skaidrās naudas darījumi	6	6	5	5	—	0,6
Mazumtirdzniecība	190	248	115	190	5,2	—
Pakalpojumu sniegšana	18	18	11	11	0,4	—
Vairumtirdzniecība	2	2	—	—	—	—
Darbibas ar akcizes precēm	28	43	—	—	—	—
Akcizes preču noliktavas	—	—	—	—	—	—
Azartspēles	3	3	2	2	—	—
Darījumi ar kokmateriāliem	7	7	—	—	—	—
Grāmatvedības uzskaitē	5	5	2	2	0,03	—
Pavardzīme — rēķins	16	19	3	3	0,1	—
Darba devēji	59	61	21	25	0,1	0,5

▼ PROBLĒMA

Ģimenē — rūpju bērns

Līvāņiem Arturam ir astoņi gadi. Kopā ar prieku par zēna piedzimšanu vecākiem sākusies arī cīņa par dēla veselības saglabāšanu. Artūrs ir hemofilijas slimnieks. Veselam cilvēkam asinīs ir viela, kas nodrošina asins sarecēšanu, bet hemofilijas slimniekiem šīs vielas nav. Tas nozīmē, ka trauma, ievainojums, pat vienkāršs ieskrabājums, kura rezultātā sāk tecēt asinis, var novest pie bēdīgām beigām. Tomēr hemofilijas slimnieki un viņu tuvinieki iemācās sadzīvot ar šo slimību. Nekādā citā veidā šie slimnieki neatšķiras no pārējiem. Ir garīgi un fiziski attīstīti, mācās, dzīvespriecīgi drauskuļojas. Tomēr iešanā, skriešanā un ikvienā citā kustībā vai saskarsmē ar pārējiem jāievēro pamatīga piesardzība. Nepaklupt un nenobrāzt ceļgalu, nenokrist un nesadauzīt degunu, nesadurties uz zara. Daudzi un dažādi «ne» ikdienas sadzīvē. Šāds slimnieks nevar aiziet pie zobārsta un izraut zobu, tas jādara Rīgā, bērnu slimnīcas hemofilijas nodaļā. Nevar lietot aspirīnu parastā saaukstēšanās gadījumā, jo no tā var sākt asiņot kuņģis.

Hemofilijas slimniekiem raksturīgas arī sāpes locītavās. Sāpes pamazām pieaug, un var sākties iekšēja asiņošana. Šādos gadījumos slimnieki steigšus jāved pie ārsta, lai saņemtu medicīnisko palīdzību. Viņiem tiek ievadīts koagulācijas faktors, kas nodrošina asins sarecēšanu traumu vai operāciju gadījumā. Diemžēl šis medicīniskais preparāts ir ļoti dārgs. Atkarībā no devas lieluma tas maksā no 100 līdz vairākiem simtiem latu. Valstīs ar augstu pārticības līmeni hemofilijas slimnieki ir nodrošināti ar šo preparātu un vajadzības gadījumā to var ievadīt pat mājas apstākļos. Latvijā diemžēl tā nav. Valsts gan piešķir līdzekļus, lai slimie varētu saņemt šo medikamentu, bet pēc katras devas ir jābrauc uz Rīgu, uz hemofilijas nodaļu.

Latvijā ir 60 hemofilijas slimnieki, bet Preiļu rajonā ziņas ir par četriem.

Stāsta Artura māmiņa Inga L.:

— Ļoti smagi klājās, kad dēlens vēl bija visai mazs. Viņu vajadzēja nepārtraukti uzmanīt. Tāpat kā ikviens cits mazulis viņš bija kustīgs, zinātkārs un nesaprata, ka tā apdraud sevi. Tagad Arturs zina, ka jāpiesargājas, ka ir lietas, ko nevar atļauties.

Viņš mācās Laimiņas skolā kopā ar citiem bērniem. Pirms skolas gaitām aizgāju pie klases audzinātājas. Mēs izrunājāmies. Iedevu izlasīt grāmatu par to, kas ir hemofilija, kā būtu jārikojas vienā vai otrā gadījumā. Klases biedri zina par Artura slimību. Viņš ir atbrīvots no piedalīšanās fizikultūrā.

Visa mūsu ģimenes dzīve ir pakārtota tam, lai palīdzētu Arturam. Ja dēlam sākas sāpes locītavās, mēs tūdaļ sēstamies pirmajā vilcienā un dodamies uz Rīgu pēc palīdzības. Nereti braukšana iznāk naktī. Tad gaidām autobusu, kas caur Lī-

● Līvāņietis Arturs uz vējdēļa Vācijas ūdeņos jutās tikpat droši kā mājās.

vānietis kursē tuvākajā laikā. Esam vesti arī ar automašīnu. Nekad iepriekš nav paredzams, kad būs jādodas ceļā. Ir periodi, kad uz Rīgu braucam trīs reizes nedēļā. Gadās, ka mierīgi nodzīvojam divus līdz trīs mēnešus. Labi, ka dēlam ar invalīda apliecību un man kā viņa pavadonei braukšana ir bez maksas.

Mūs uztur ticība, ka būs labāk

Zēna māmiņa stāstīja, ka kādu laiku asins sarecēšanai nepieciešamais preparāts slimnīcā bijis vairumā. To izsnieguši uz mājām. Bet tagad atkal jābrauc pašiem.

Inga atzina, ka ģimenei grūti savilkt kopā galus. Abi ar vīru esot bezdarbnieki. Ģimenē ir vēl otrs bērns, veselīga sešus gadus veca meitiņa. Inga stāsta, ka iepriekš neparedzamo braucienu dēļ viņa arī nevarētu strādāt. Vīrs pelnot gadījuma darbos. Ar iztikšanu un dzīvokļa uzturēšanu esot samērā grūti, tomēr parādu par dzīvokli nepieļaujot. Neesot samaksāts vienīgi par ūdens piegādi.

Inga prot saskatīt gaišās puses arī savā smagajā nastā. Sākumā ļoti smagi pārdzi-

vojusi — uztraukusies, raudājusi. Pēc tam uzzinājusi visu informāciju par hemofiliju. Noskaidrojies arī tas, ka šai slimībai ir trīs smaguma pakāpes, un dēlam ir vidējā. Slimība, par laimi, neprogresē. Mūs uztur ticība, ka būs labāk, saka Artūra māmiņa.

Inga iesaistījusi Latvijas Hemofilijas biedrībā, piedalās tās sanāksmēs. Biedrībai ir starptautiski sakari. Tiek rīkotas nometnes, kurās uzturas ar hemofiliju slimie bērni un viņu vecāki. Māte kopā ar dēlu trīs vasaras pēc kārtas atpūtās nometnē Baltezerā, Vaivaros un Majoros. Aizvadītajā vasarā zēns uz nometni pirmo reizi devās bez māmiņas un pirmo reizi — uz ārzemēm.

Hemofilijas slimniekiem bija organizēta atpūtas nometne Vācijā. No Latvijas uz Vāciju devās trīs bērni un pavadītāja. Viņiem bija nodrošināti labi apstākļi, nepieciešamības gadījumā varēja saņemt asins sarecēšanai vajadzīgo preparātu. Visus izdevumus sedza nometnes organizētāji. Arturs atgriezies ar aizrautīgiem stāstiem par pārgājieniem un citām izklaidēm. Bet visvairāk bijis sajūsmā par sērfošanu.

L.Rancāne

▼ PAŠVALDĪBĀS

Aizkalnes pagastā

■ Šonedēļ Aizkalnes pamatskolā beigs remontēt skolas un sporta zāles jumtu. Iepriekš tika nolemts, ka tas jānokrāso. Tiesības veikt šos darbus konkursā ieguva celtniecības firma «Būvtrans» no Daugavpils. Kā paskaidroja pagasta padomes priekšsēdētājs Pēteris Rožinskis, pašvaldībai nav bijis citas iespējas kā vien ņemt bankā kredītu. Aizņēmums 3000 latu apmērā paņemts uz vienu gadu.

■ Pašvaldības teritorijā esošajos kapos notiek tradicionālie sveču vakari. Pagājušās nedēļas nogalē mirušo piemiņai tuvinieki pulcējās Bļaidines, Aizkalnes un Gāgu kapos. Šo svētdien svecītes degs Raipoles un Daugavišu kapos. Cilvēkiem patīk, ka rudenīgo noskaņu papildina Jāņa Zieda-Ziediņa atskaņotā mūzika un dzejas rindas, ko nolasa pagasta padomes darbinieces, uzskata pagasta padomes priekšsēdētājs. Sveču vakaros piedalās sieviešu ansamblis, tiek dziedātas garīga satura dziesmas. Apģūt repertuāru ansamblim palīdz tā vadītāja un Aizkalnes pamatskolas dziedāšanas skolotāja Veronika Pastare.

Sveču vakari kapos parasti ir ļoti apmeklēti, cilvēkiem šī tradīcija iet pie sirds. Arī kapu kopības ir sakoptas. Taču daudziem mirušajiem tuvinieki ir tālumā, tāpēc kaimiņi parasti saņēmuši arī blakus esošos kapiņus. Bļaidines kapos tāds labais gariņš esot Tekla Klindžāne, kurai paldies saka arī pagasta padomes priekšsēdētājs Pēteris Rožinskis.

■ Pēdējā laikā arvien populārākas kļūst jauniešu sestdienas balles Aizkalnes kultūras namā. Pagājušajā nedēļā te uzstājās grupa «Favorīts». Uz atpūtas vakariem Aizkalnē sabrauc ne tikai vietējie jaunieši, bet arī puiši un meitenes no Preiļiem un pat Daugavpils rajona pagastiem. Parasti šie sarīkojumi notiek bez konfliktiem un policijas darbinieku dežūras nekad nav bijušas nepieciešamas.

■ Pagastā ir trīs četras «točkas», kur nelikumīgi tirgo alkoholiskos dzērienus. Kā noskaidrojusi pagasta padome, tirgotāji ir gan pensionāri, gan strādājošie pašvaldības iedzīvotāji, kuri mēģina iedzīvoties uz citu cilvēku nelaimes rēķina. Pagasta padome jau saņēmusi vairākas sūdzības, tāpēc ir informējusi par radušos situāciju arī Preiļu rajona policijas pārvaldi un iecirkņa inspektoru Vairi Lozdu.

Aglonas pagastā

■ Pagājušajā nedēļā notikušajā pagasta padomes sēdē deputāti akceptējuši zemes nomas līguma tekstu, kurā paredzēts, ka pagasts nomās no Aglonas bazilikas zemi, uz kuras tiks uzbūvēta autobusu pietura. Tuvākajā laikā tiks izstrādāts pieturas projekts, bet būve, iespējams, tiks realizēta nākamgad.

■ No 16. līdz 20. oktobrim pakāpeniski tika uzsākta apkures sezona Aglonas ciematā un Jaunaglonā. Pirmo iedarbināja katlu māju, kas apsilda bērnu darzu. Visas trīs pašvaldības katlu mājas labi sagatavotas sezonai, nopietns remonts pabeigts Aglonas vidusskolas katlu mājā. Apkurei izmanto malku un akmeņogles, «Novadniekam» pastāstīja Aglonas pagasta padomes izpilddirektore Ināra Lukaševiča.

■ Pašvaldības teritorijā dzīvojošie cilvēki vienmēr kaut ko būvē. Pagasta padomes deputāti pēdējā sēdē apstiprināja divus ēku nodošanas ekspluatācijā aktus — uzbūvētas individuālās dzīvojamās mājas ar saimniecības ēkām.

■ Pirmajā lasījumā pieņemti saistošie noteikumi suņu un kaķu turēšanai. Kā atzina I.Lukaševiča, Aglonā un Jaunaglonā kļaiņojošie dzīvnieki sagādā daudz raižu. Saistošie noteikumi dos pašvaldībai iespējas piemērot naudas sodus dzīvnieku īpašniekiem.

L.Kirillova

Plikpaurību iespējams ārstēt

Latvijā pastiprināta matu izkrišana novērojama pusei sieviešu un 80% vīriešu, liecina speciālistu novērojumi. Neraugoties uz problēmas apjomu, par tās novēršanas iespējām nav informēti ne pacienti, ne arī daudzi mediķi, tāpēc nolemts dibināt Matu ārstu asociāciju, kas veicinās ārstu apmācību matu problēmu ārstēšanā.

Matu izkrišana, it īpaši vīriešiem, nereti tiek uzskatīta par nenovēršamu parādību, ar kuru labāk samierināties. Ģime-

nes ārste un matu problēmu speciāliste Inga Zemīte pavēstīja, ka asociācija tiek dibināta tieši tādēļ, lai lauztu mītu, ka neko nevar darīt, lai novērstu matu izkrišanu. Gluži pretēji — pasaulē jau gadiem pazīstami medikamenti, ar kuriem var atjaunot matu ataugšanu, un ar medikamentu terapiju iespējams palīdzēt ataudzēt matus apmēram 70% cilvēku.

Pretēji uzskatam, ka plikpaurība ir tikai vīriešu problēma, ar to itin bieži nākas sastapties arī sievietēm. Matu izkrišana

cilvēkiem sagādā ne tikai estētiskas, bet arī psiholoģiskas problēmas, it īpaši jauniešiem. Matu ārstēšanas izmaksas ir dažādas — sākot no Ls 0,70 līdz pat Ls 20 mēnesi, un tas atkarīgs no pacienta problēmas. Tomēr daktere neiesaka pacientiem aptiekās iepirkt visu, kas tur atrodams — vispirms jāatrod matu izkrišanas cēlonis. Gadījumos, ja ar medikamentiem matu ataugšanu nevar panākt, Latvijā iespējama arī matu pārstādīšana.

Pēc preses materiāliem

▼ CSDD INFORMĀCIJA

Nopietnāk kontrolēs autoskolas

Lai uzlabotu ceļu satiksmes drošību, Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD) plāno ieviest papildu pasākumus autoskolu darba kvalitātes pārbaudei. Patlaban Latvijā darbojas ļoti daudzas autoskolas, kuras bieži nespēj garantēt kvalitatīvu jauno autovadītāju apmācību. Tāpēc ir jāpanāk, ka turpina darboties tikai vislabākās autoskolas.

Kopumā mūsu valstī ir apmēram 200 autoskolu, no kurām 70 ir Rīgā. Par nekvalitatīvu darbu šogad vienai autoskolai jau ir anulēta licence, bet divām uz laiku apturēta. No 2001. gada marta CSDD plāno ieviest papildus apmācības programmas autoskolām. Jaunās autovadītāju apmācības programmas tiek izstrādātas, lai celtu vispārīgo jauno autovadītāju izglītības līmeni ceļu satiksmes jomā un palīdzētu labāk izvērtēt situāciju uz ceļa.

Papildus apmācības programmā CSDD vēlas iekļaut likumdošanas sistēmas jautājumus, kas skar autosatiksmi un apmācību. Pieredze rāda, ka daudzi autovadītāji zina tikai par ceļu satiksmes noteikumiem, bet nav informēti par Ceļu satiksmes likumu, kas ir «jumta likums». Plānots ieviest arī autovadītāju atbildības apmācību, kurā skaidros, kādā situācijā iestājas autovadītāja kriminālā un administratīvā atbildība.

Trešais lielākais jauninājums — autovadītāju psiholoģijas pamatu apmācība, lai izskaidrotu topošajiem autovadītājiem, ko uz ceļa domā autovadītāji dažādās situācijās. CSDD cer, ka psiholoģijas pamatu apmācības ieviešana uzlabos vadītāju savstarpējo saskarsmi un kultūru uz ceļa, kas patlaban neiztur nekādu kritiku.

Paredzams, ka 2001. gadā tiks nedaudz mainīts arī pašreizējais ceļu satiksmes noteikumu apmācības veids, izvairoties no teorētiskām nodarbībām un vairāk pievērsties praktiskām nodarbībām. Līdz šim daudzās autoskolās ceļu satiksmes noteikumus māca lekcijveidā, bet nākotnē plānots, ka autoskolā pasniedzējs ar topošajiem autovadītājiem izspēlēs situācijas. Savukārt, noteikumi autovadītājiem būs jāmacās patstāvīgi, vērsties pie pasniedzēja tikai neskaidrību gadījumos.

Ieviešot jaunās apmācības programmas, CSDD paredzējusi rīkot īpašus seminārus autoskolu pasniedzējiem, lai sākotnēji apmācītu viņus un izdalītu materiālus, kas būs nepieciešami darbā.

A. Strods,
CSDD rajona nodaļas priekšnieks

Rajona policisti sporto ar panākumiem

Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas V spartakiādes sacensībās peldēšanā Preiļu rajona policijas pārvaldes komanda II grupā izcīnīja otro vietu. Tikai 0,5 sekundes viņus šķīra no sacensību uzvarētājiem — Aizkraukles rajona komandas. Aiz preliešiem, atpaliekot par 2 sekundēm, palika Jekabpils rajona policijas pārvaldes peldētāji.

Preiļu rajonu sacensībās pārstāvēja prelieši Jānis Lozda, Dace Liniņa, Jānis Sparāns un līvānietis Salvis Ozoliņš. Vīriēši sacensībās veica 100 metru peldējumu brīvajā stilā, bet sievietes brīvajā stilā peldēja 50 metrus.

To, ka Preiļu rajona policijas pārvaldē ir daudz labu sportistu, liecina arī citi fakti: 3. vieta krosā un orientēšanās sacensībās, 2. vieta galda tenisā un 4. vieta futbolā. Uz labiem rezultātiem cer svaru bumbas cilātāji (sacensības paredzētas 27. oktobrī), bet tuvciņā sacensības notiks novembrī.

L. Kirillova

Pedofili Bauskā zvēriski nogalina meitenīti

Laikraksts «Rīgas balss» informēja lasītājus, ka Bauskā uz aizdomu pamata par vienpadsmitgadīgas meitenes izvarošanu un nogalināšanu aizturēti trīs vīrieši un sieviete.

9. oktobra vakarā no mājām pazuda vienpadsmitgadīgā Ilona. Pēdējo reizi viņa bija redzēta ar kaimiņu zēnu skatāmiem televizoru. Pavadot veltīgos meklē-

jumos pāris stundas, vecāki bija zvanijuši vietējam iecirkņa inspektoram, kurš atbildējis, ka viņam neesot benzīna. Bauskas rajona policijai radnieki piezvanijuši nākamajā rītā. Operatīvās meklēšanas grupā strādājuši astoņi cilvēki. Ar suņa palīdzību nogalināto bērnu atrada tikai vēl pēc dienas.

Ilonas liķis bija tajā pašā mājā, kādā no neapdzīvotām telpām zem veca un salauzta divāna atliekām. Ap kaklu meite-

nītei bija apsiet elektrības vads, rokas sasiestas aiz muguras. Vēlāk sekcija atklāja, ka viņa žņaugta ne tikai ar elektrības vadu, bet arī ar auklu. Turklāt eksperti konstatēja, ka meitene ilgi un nežēlīgi izvarota.

Līdzīgu gadījumu Bauskas rajonā neviens neatceras. Policija sola darīt visu iespējamo, lai vainīgās personas saņemtu sodu.

Sabojātais ceļu aprīkojums rada lielus zaudējumus

Šī gada deviņos mēnešos tiši sabojāts ceļu aprīkojums 286 198 latu vērtībā, informē Latvijas Autoceļu direkcija.

Lielākos zaudējumus radījusi ceļa zīmju ļaunprātīga demontēšana, taču ļaundari tiši bojājuši arī signālstabiņus, barjeras, atstarotājus un citus ceļa aprīkojuma elementus. Lielākie postījumi bijuši Rīgas

rajonā un Rīgā. Piemēram, Rīgas rajonā 113 ceļa zīmju stabu tiša bojāšana radījusi 2278 latu zaudējumus, 50 signālstabiņu bojāšana — 568 latu zaudējumus, bet 84 metru barjeru nopostīšana — 2563 latu zaudējumus.

Latvijas Autoceļu direkcija informē, ka sarežģīta situācija izveidojusies Saulkalnē. 1999. gadā autoceļa Rīga — Daugavpils — Baltkrievijas robeža Saulkal-

nes posmā tika uzbūvēts gājēju tunelis, lai iedzīvotāji, nešķērsojot autoceļu, varētu nokļūt stacijā. Būvniecības darbu kopējās izmaksas bija 90 000 latu. Drīz pēc tuneļa atklāšanas vairākkārt tika sabojāta apgaismes sistēma, izsisti logi un aprakstītas tuneļa sienas. Arī pēc bojājumu novēršanas demolešana turpinājās. Postījumu remonts izmaksājis 750 latu, taču tuneļa stikli atkal ir izsisti.

▼ LATGALES APGABALTIESĀ

Izskatītas vairākas apelācijas sūdzības

Agrāk tiesātais prelietis Jurijs Indrins (dzimis 1964. gadā), turot aizdomās divus Preiļu iedzīvotājus par savas mātes apzagsanu, huligāniskā veidā centās noskaidrot patiesību. Pagājušā gada decembrī viņš devās pie šī personām, bet dzīvokļos netika ielaists. Tad viņš ar metāla caurules gabalu sasita elektrības skaitītāju, izsita vairākus logus, sabojāja durvis. Šis huligāniskās darbības tika papildinātas ar sulīgiem lamu vārdiem.

Preiļu rajona tiesa Indrina huligāniskās

izdarības novērtēja ar brīvības atņemšanu uz vienu gadu un policijas kontroli divu gadu garumā. Uzskatot, ka tas nav pareizi, Indrins Latgales apgabaltiesā iesniedza apelācijas sūdzību. Sakarā ar to, ka Indrinam noteiktais sods ir tuvu minimālajam, apgabaltiesa atstāja negrozītu Preiļu tiesas spriedumu.

□□□

Preiļu iedzīvotājs Pēteris Snidzāns (dzimis 1954. gadā) šī gada februārī un augustā vadīja auto, «uzņēmis uz krūts» grādīgos dzērienus. Abos gadījumos izdzertā alkohola daudzumu raksturo skaitļi — 1,29 un 2,03 promiles.

Nedisciplinēto vadītāju Preiļu tiesa sodīja ar 100 stundām piespiedu darba, atņemot vadītāja tiesības uz vienu gadu. Pirmais «jautrais» brauciens tika sodīts administratīvi ar 100 latu naudas sodu.

Apelācijas sūdzībā Latgales apgabaltiesai Snidzāns lūdza sodu mazināt. Sakarā ar to, ka arī Preiļu rajona tiesa jau bija ņēmusi vērā būtiskus apstākļus, proti, Snidzānam jāapgādā trīs bērni, viņš sodīts pirmo reizi, apgabaltiesa pirmās instances spriedumu atstāja negrozītu.

Jūlijs Trops,
Latgales apgabaltiesas
preses dienests

▼ POLICIJAS ZIŅAS

Problēmas ar nepilngadīgajiem

12. oktobrī sastādīti divi administratīvie protokoli par to, ka nepilngadīgie līvānieši Ivans Č. un Oļegs P. bez attaisnojoša iemesla neapmeklēja skolu, klaiņo. Par abu puīšu uzvedību atbildīgi viņu vecāki.

Nepilngadīgā Inese L. no Līvāniem, Rīgas ielas 40 16. oktobrī alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.

Pateicoties nejausībai, bez cietušajiem un tikai ar automašīnas bojājumiem beidzās satiksmes negadījums Preiļos uz Daugavpils ielas. 21. oktobrī nepilngadīgais prelietis Arturs V. šķērsoja ielu tuvu braucošai automašīnai Volvo 460, kuru vadīja Tatjana J. Satiksmes negadījuma apstākļi tiek noskaidroti.

Huligāniskas izdarības

Vairāki administratīvie protokoli sastādīti un oficiāli brīdinājumi izteikti par huligāniskām izdarībām, draudiem izrēķināties, par lamāšanos necenzētiem vārdiem. Tā 16. oktobrī rikojušies Aizkalnes pagasta Bloku iedzīvotāja Albīne M., Albīns P. no Sutru pagasta Kauparniekiem, 17. oktobrī — Juliāns V. no Sutru pagasta, 18. oktobrī — līvānieši Arturs J. no Zaļās ielas 12 un Ivans B. no Rīgas ielas, 21. oktobrī — Janīna R. no Rēzeknes ielas Preiļos un 22. oktobrī — Aleksandrs G. no Šaunas pagasta Smelteriem.

Ģimenes skandāli

13. oktobrī ģimenes skandālu Līvānos, Rīgas ielā 42a sarīkoja Agris K., 16. oktobrī alkohola reibumā ģimenē skandāleja Aleksandrs G. no Krasta ielas 6 Līvānos, 18. oktobrī ģimenes skandālu Sutru pagasta Kauparniekos sarīkoja Lonija P., 20. oktobrī — Valērijs K. Rušo-

nas pagasta Aglonas stacijā, Aglonas ielā 3, 22. oktobrī — Pēteris T. Rušonas pagasta Rutuļos un Bronislavs G. Preiļos, Pils ielā 10a. Atbilstoši nodarījumam skandalētājiem sastādīti administratīvie protokoli, izteikti oficiāli brīdinājumi.

Suns sakož aitu

Administratīvais protokols sastādīts Silajāņu pagasta Bikovas iedzīvotājam Jevdokijai D. Viņai piederošais suns 16. oktobrī sakoda N.K. aitu.

Nozagta rokas somiņa un alumīnija vadi

Skaidrīte K. no Stabulniekiem 18. oktobrī ieradās Preiļos, kur viesojās kādā dzīvoklī Daugavpils ielā 47. Pēc laiciņa Skaidrīte konstatēja, ka pazudusi viņai piederošā rokas somiņa. Tajā bijuši pārtikas produkti un nauda, aptuveni 14 lati. Par zādzību policija aizturējusi agrāk sodīto prelieti Guntaru S. Notiek pirmstiesas izmeklēšana.

Upmalas pagasta iedzīvotājs Elmārs S. informēja policiju, ka septembrī no viņam piederošās neapdzīvotās mājas paligtelpām pazuduši alumīnija vadi, aptuveni 50 kilogrami. Vainīgās personas jau ir noskaidrotas, tie izrādījušies divi Rožkalnu pagasta iedzīvotāji — Ingars P. un viņa draudzene Māriete V.-Š. Lietā panākts izlīgums.

Satiksmes negadījumi

15. oktobrī Rīgas iedzīvotājs Romāns B. netika galā ar savas automašīnas Daihatsu Grand Move vadību un Riebiņu pagasta teritorijā nobrauca no ceļa. Bojāts automobilis, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

Vēl viens satiksmes negadījums 15. oktobrī notika ceļā Rožupe — Varakļāni 3. kilometrā. Romāns P.-R., kurš vadīja

automašīnu M-2140, netika galā ar savu transportlīdzekli un nobrauca no ceļa. Pasažieris Dainis G. ar rokas lūzumu tika nogādāts Līvānu slimnīcā. Negadījuma apstākļi tiek noskaidroti.

17. oktobrī avāriju Preiļos uz Brīvības ielas izraisīja Edīte B. Vadot automašīnu Audi 100, viņa sadūrās ar Škoda Felicia, kurai pie stūres bija Jevgēnija S. Bojātas mašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

Divi satiksmes negadījumi, viens no tiem ar smagām sekām, reģistrēti 20. oktobrī. Tā Fjodors I., veicot būvdarbus Preiļos, Kooperatīva ielā 6. nama pagalmā, ar traktoru DZ-42 brauca atpakaļgaitā un atdūrās Preiļu Valsts ģimnāzijas sienā. Negadījuma apstākļi tiek noskaidroti. Ceļa Aglona — Dagda 3. kilometrā Rīgas iedzīvotājs Kaspars B., vadot automašīnu Mercedes Benz 309, uzbrauca uz ceļa braucamās daļas guļošanai sievietei. Tā bija kāda vietējā iedzīvotāja, kura no gūtājam traumām avārijas vietā mira. Notiek pirmstiesas izmeklēšana.

21. oktobrī Līvānos ar motociklu IŽ-7 pa Dzimavu ielu brauca kāda līdz šim vēl nenoskaidrota persona. Motociklists netika galā ar vadību un ietriecās stāvošā VW Transporter, kas pieder Aleksandram P. Negadījuma apstākļi tiek noskaidroti.

Nelikumīgi tirgoja alkoholu

13. oktobrī Preiļu rajona policijas pārvaldes darbinieki sastādījuši divus administratīvos protokolus par nelikumīgu alkoholisko dzērienu tirdzniecību. Ar grādigajiem «izslāpušajiem» palīdzēja Tamāra G. no Celnieku ielas 7. nama Preiļos un Rudzātu iedzīvotājs Guntis U.

Pēc Preiļu rajona policijas
pārvaldes ziņām

Sveicināti, matemātikas draugi!

Kā jau katru gadu pie jums dodas kārtējais Jauno matemātiķu konkurss. Katrs skolēns, kam patīk neparasti un aizraujoši uzdevumi un kuram tos izdodas veiksmīgi atrisināt, tiek gaidīts mūsu pulkā. Kā tam pievienoties? Pavisam vienkārši. Ja tu mācies 7. klasē vai esi vēl jaunāks, tad risini uzdevumus un noteiktajā laikā atsūti tos **Jauno matemātiķu konkursam, Rudzātu vidusskolā, Preiļu rajonā, LV 5328**, vai arī **Jauno matemātiķu konkursam, NMS, Latvijas Universitātē, Raiņa bulvārī 19, Rīgā, LV 1586**. Pat ja tev izdevies atrisināt kaut vienu uzdevumu, sūti to mums. Tikai atceries, ka uzdevuma risinājums ir tikpat svarīgs kā atbilde, tāpēc pastāsti vai parādi, kā tu esi ieguvis savu rezultātu. Iepriekšējos gados konkurss ir atklājis daudzus jaunus talantus. Vārbūt arī tu tāds esi? Gaidīsim risinājumus **līdz 21. novembrim** (pasta zīmogs). Neaizmirsti norādīt savu vārdu, uzvārdu, skolu, kurā mācies, un klasi. Un tagad:

Jauno matemātiķu konkursa 2000./2001. m. g.

1. kārtas uzdevumi

1. Vienu gadu februārī bija piecas otrdienas. Kurā nedēļas dienā tajā gadā bija 13. februāris?

2. Ar skaitli atļauts veikt tikai šādas darbības:

- a) pareizināt ar 6;
 - b) izdalīt ar 3;
 - c) pierakstīt skaitlim labajā pusē 1.
- Vai ar šādām darbībām, veicot tās patvaļīgā secībā cik daudz reizes patīk, no skaitļa 1 var iegūt visus skaitļus no 1 līdz 10? (Ja skaitli var iegūt, parādi, kā; ja nevar, pamato kāpēc.)

3. Uzzīmē 130° lielu leņķi ABC. Tā iekšpusē novelc divus starus BK un BL tā, lai leņķis ABK būtu 90° liels, bet leņķis LBC būtu 60° liels. Nosaki, cik liels ir leņķis KBL.

4. Vienā klasē 30% skolēnu dzimuši vasarā, 1/5 skolēnu dzimuši rudenī, 1/7 skolēnu dzimuši ziemā, bet pārējiem dzimšanas diena ir pavasarī. Cik skolēnu ir šajā klasē, ja zināms, ka to skaits nepārsniedz 40 un ir vismaz 15?

5. Četri zēni — Aldis, Pēcis, Didzis un Mārcis sacentās skriešanā. Nākamajā dienā uz jautājumu, kurš ieņēmis kādu vietu, sekoja šādas atbildes:

Aldis: «Es nebiju ne pirmais, ne arī pēdējais.»

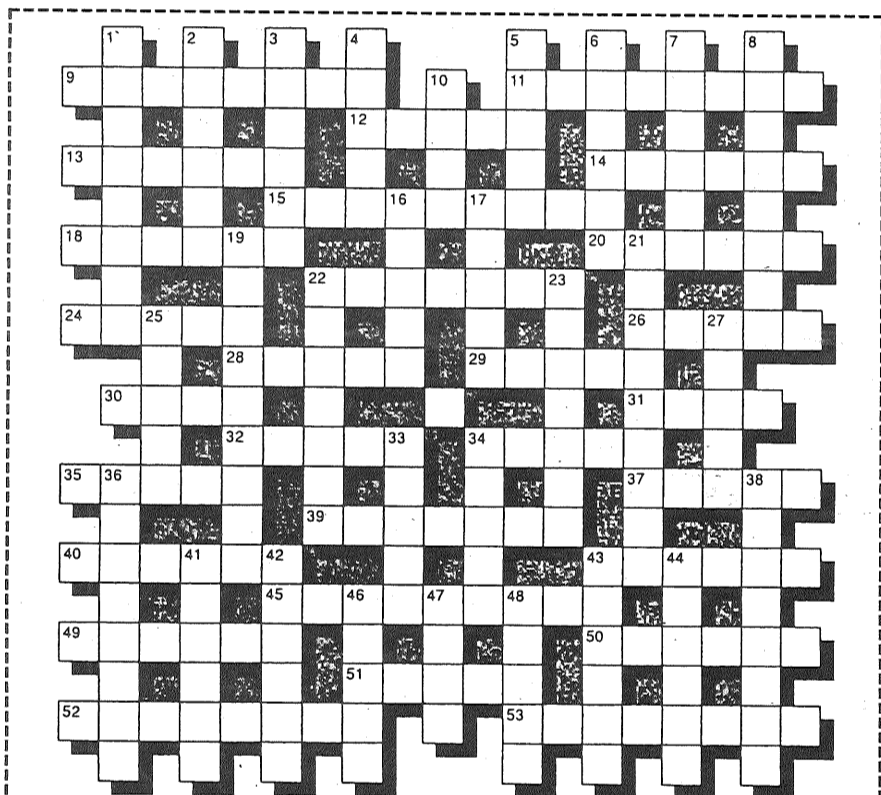
Pēcis: «Es nebiju pēdējais.»

Didzis: «Es biju pirmais.»

Mārcis: «Es biju pēdējais.»

Ir zināms, ka trīs zēni runāja taisnību, bet viens zēns meloja. Kurš zēns meloja? Kurš uzvarēja sacensībās?

Veiksmīgu risināšanu!

Krustvārdu mīkla

Horizontāli: 9. Franču literatūrzinātnieks (1804-1869), biogrāfiskās metodes aizsācējs literatūrzinātnē. 11. Latviešu aktieris, režisors (1878-1931), skatuves gaitas sācis Rīgas Latviešu teātrī. 12. Odiseja dzimtene. 13. Elektrība (sar.). 14. Elipsveidīgas. 15. Nonākt pie kopīga lēmuma. 18. V.Nabokova (1899-1977) romāns. 20. Auklas, virves. 22. Latviešu žurnālists, rakstnieks (1815-1874), pirmais latviešu tautības redaktors. 24. Ēka labības žāvēšanai. 26. Toksiskas vielas. 28. Banāls, pliekans (pār.). 29. Garām. 30. Tikai. 31. Indiešu sievietes apģērbs. 32. Zeva vairogis grieķu mitoloģijā. 34. Tiesas process. 35. Sesku dzimtas alu dzīvnieks. 37. Populārs krievu vīriša vārds. 39. Graudu augļlapvalki. 40. Panātru dzimtas ārstnieciskais lakstaugs. 43. Treknas. 45. Latviešu gleznotājs (1916-1970), viens no ievērojamākajiem Rīgas kinostudijas filmu māksliniekiem inscenētājiem. 49. Notver pie nedarbiem. 50. Horvātu nacionālistu organizācijas (dib. 1929. g. ārzemēs) biedri. 51. Lielākās geohronoloģiskā iedalījuma vienības. 52. Starpnieks tirdznieciskos

darījumos. 53. Posmkāju apakštips, nelieli, dažus centimetrus garī sauszemes posmkāji.

Vertikāli: 1. Minesotas štata centrs ASV. 2. Citādi, apvērsti, apgriezti. 3. Putnu fabrika Rīgas rajonā. 4. Cilvēku augstākās nervu darbības procesus kopums. 5. Visaptveroši, izvērsti. 6. Atkots ēdiena gabals. 7. Sasalušu ūdens masu sakopojumi, kas lēni pārvietojas smaguma spēku ietekmē. 8. Sampinjons. 10. Upe Spānijā un Portugālē. 16. Mīlestības pretstats. 17. Jūras dzīvnieku tauki. 19. Jurists. 21. Asins analīze. 22. Viegli realizējams, pārvēršams skaidrā naudā. 23. Sabiedrīks. 25. Procesu pastāvēšanas ilgums. 27. Mugurkaulnieku ādas saistaudu slānis zem virsādas. 33. Skati. 34. Tropiemi un subtropiemi raksturīgs koks. 36. Izdot pie vīra. 38. Mauritānijas galvaspilsēta. 41. Saņem aizdevumu pret ķīlu. 42. Uz zemes lietošanu attiecīgs. 43. Priežu dzimtas skuju koki. 44. Sajūt ar redzi, dzirdi. 46. Kara dievs grieķu mitoloģijā. 47. Franču gleznotājs (1840-1926), viens no impresionisma pamatlicējiem. 48. Sainis nešanai.

Sastādīja D.Strole (Liepājā)

Atbildes
Horizontāli: 9. Sentbevs, 11. Lauberts, 12. Itāka, 13. Strava, 14. Ovālas, 15. Vienoties, 18. Lotiā, 20. Saites, 22. Letiāns, 24. Kaitē, 26. Indes, 28. Sekis, 29. Sečen, 30. Ven, 31. Sati, 32. Egrā, 34. Pāvas, 35. Apsis, 37. Ivans, 39. Sēnālas, 40. Mēlisa, 43. Tāukas, 45. Grasmanis, 49. Piekē, 50. Ustāši, 51. Eonas, 52. Māķiens, 53. Traheāti.
Vertikāli: 1. Sentpoka, 2. Otradi, 3. Kēkava, 4. Pīlāši, 5. Kumoss, 7. Ledāji, 10. Taho, 16. Naidis, 17. Trāns, 19. Tiesnesis, 21. Asinsaina, 22. Likvids, 23. Socials, 25. Laiks, 27. Demā, 33. Ainas, 34. Palma, 36. Pēcānā, 38. Nūāksota, 41. Iekā, 42. Agrārs, 43. Tsugas, 44. Uztver, 46. Aress, 47. Monē, 48. Nasta.

Arī šogad turpināsies vidusskolēnu konkurss

Vidusskolēnu konkurss «Ceļā uz pilsonisku sabiedrību» valstī un rajonā turpināsies arī šogad, «Novadniekam» pastāstīja LR Naturalizācijas pārvaldes Rēzeknes reģionālās nodaļas Preiļu filiāles galvenā speciāliste Rīta Vīgule. Nolikums gan pagaidām vēl nav saņemts, taču jau tagad zināms, ka konkurss noritēs nedaudz savādāk.

Paredzams, ka konkursa pirmajā kārtā skolēni atbilstoši nolikumā noteiktajam problēmu lokam sagatavos savus projek-

tus. Otrajā kārtā projekti tiks aizstāvēti un tiks novērtēti labākie. Trešajā kārtā paredzēta trīs dienu nometne visu novadu uzvarētājkomandām (lekcijas par aktuāliem ar sabiedrības integrāciju, iekļaušanos Eiropā saistītiem jautājumiem, diskusijas un tā tālāk). Konkursa uzvarētāji dosies uz kādu no ārvalstīm, bet paši labākie projekti saņems finansējumu to īstenošanai.

Ir iecere turpināt arī pagājušajā gadā Latgalē notikušo televīzijas konkursu «Latvija manā ģimenē», tikai šoreiz tas jau iekļānāts visas valsts mērogā.

L.Kirillova

Kur likt govi — pilsētnieci

Latvijas mazpilsētu ainavā govys vai kaza nav nekas neparasts. Tāpat kā mēslu čupas pie mājām. Kāda ir kārtība mājlopu turēšanai pilsētā, nosaka saistošie noteikumi.

Preiļu pilsētas labiekārtošanas noteikumi, kas pieņemti 1999. gadā, nosaka, ka mājlopu un putnu turēšanas atļauja tiek dota tikai ar iepriekšēju saskaņošanu ar veterināro dienestu, savukārt ganību vietas pilsētā ir jāsaņāko ar teritorijas apsaimniekotāju — domi. Šādas ganišanas atļaujas pilsētas dome ir izdevusi, taču, kā atzina Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Iimārs Meluškāns, mehānisma, kas kontrolētu mājlopu turēšanu pilsētā, nav. Nedz zemessardze, nedz policija šos pienākumus pašreiz neveic.

— PU «Saimnieks» viens cilvēks veic inspektora pienākumus, taču viņa tiešais darbs ir saistīts ar īres maksājumu uzraudzību pilsētā. Katrai instancei ir pietiekami daudz savu darīšanu, tāpēc ir jādomā par efektīva kontroles mehānisma izveidi, piemēram, jāatjauno municipālā policija. Preiļos patlaban tādas nav. I.Meluškāns pauca pārliecību, ka municipālās policijas likvidācija pilsētā bija pārsteidzīgs un nemotivēts solis. Cits jautājums, cik efektīvi strādāja šī struktūra.

— Pirms vairākiem gadiem Ventspils bija zālē ieaugusi pilsēta, ko nevarētu saukt par sakoptu. Atceros pašvaldības vadītāja nostāju, kad viņš apgalvoja — pēc dažiem gadiem pilsētā nebūs zālāja, kurš garāks par 3 cm. Tagad tieši tā arī ir, — saka Preiļu mērs. Protams, nevar salīdzināt tik dažādu pilsētu finansālās iespējas, taču svarīgi ir pieņemt lēmumu

un raudzīties, lai tas tiktu pildīts. — Ja sakopsim pilsētu, varbūt arī nauda ienāks krietni vairāk.

Municipālās policijas uzdevums būtu ne tikai raudzīties, kur ganās pilsētnieku lopīni, bet arī, ko dara tās iedzīvotāji. Esošo situāciju var raksturot sekojoši — likumi tiek pieņemti, bet to izpildei neviens neseko. Nav kontroles mehānisma, pieņemtie noteikumi netiek īstenoti dzīvē. Teorētiski kontrolēt un sodīt tiesīgi deputāti, zemessargi, Valsts policijas darbinieki un jau pieminētais pašvaldības uzņēmuma inspektors, tomēr praktiski nekādas darbības no šo institūciju puses veiktas netiek.

Vai pilsētai nepieciešama municipālā policija vai kāds cits kontroles dienests, jālemj deputātiem. Tādas struktūras uzturēšanas izmaksas nav mazas — vidēji 10 000 latu gadā, tomēr I.Meluškāns uzskata, ka kontrolējošai instancei ir iespējas sevi daļēji atpelnīt. Savukārt iedzīvotājus tas vairāk disciplinētu.

Ja ir interese, labiekārtošanas noteikumos var izlasīt, ka produktīvos dzīvniekus un mājlopus nav atļauts turēt dzīvojamās telpās, pagrabos, šķūņos, garāžās un citās nepiemērotās telpās. Savukārt mēslus un citu netīrību jātur atbilstoši tam piemērotos ūdensnecaurlaidīgos laukumos.

Dzīvē, protams, viss ir savādāk. Te valda izdzīvošanas diktēti noteikumi, kas liek arī pilsētniekam turēt savu četrcājaino radibīnu. Ja arī lielai daļai ļaužu pāris govys pilsētas ainavā omu nebojā, tad mēslu čupas pašā centrā gan izraisa ne visai tīkamas sajūtas un pārdomas, ka likuma burts, diemžēl, nevar turēt līdzī tam, ko diktē pati dzīve.

G.Kraukle

Šodien vārdadienu svin — Amanta, Amanda, Kaiva.
27. oktobrī — Lilita, Irita, Ita.

Vai abortus vajadzētu aizliegt

Ar saukļiem «Katra cilvēka dzīvība ir svēta», «Nevēlos sponsorēt mūsu bērnu legālu nonāvēšanu!» Rīgā piketēja pret Iedzīvotāju seksuālās un reproduktīvās veselības likumprojektu.

Janina Vanaga no Rožkalnu pagasta:

— Es kā gados vecāks cilvēks noteikti esmu pret abortiem. Viens — tas ir grēks, liels noziegums, otrs, kā mēdz teikt, — gribi vizināties, mācies ragaviņas vilkt. Jāatbild par savu rīcību. Vajadzētu padomāt arī par vecumdienām.

Vija Jaševa, Preiļu vakara, maiņu un neklātienas vidusskolas 11.a klases skolniece:

— Grūtniecība ne vienmēr ir plānota. Šāda problēma pastāv ne jau tikai neprecētām jaunietēm, bet arī ģimenēm. Aborts ir vismaz kaut kāda izeja, citādi bērns būtu jānodod valsts aprūpē.

Aivars Lozda no Rožkalnu pagasta:

— Šis ir plašs jautājums, par to var daudz diskutēt, taču es uzskatu, ka aborti ir jāaizliedz.

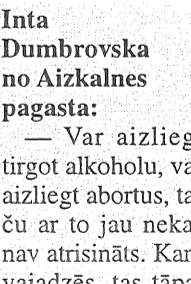
Alberts Pastars no Smelteriem:

— Nevajadzētu abortus atļaut, tas tomēr ir noziegums. Ģimenei ir jādomā kā izsargāties, nedrīkst nogalināt dzīvību.

Inta Dumbrovska no Aizkalnes pagasta:

— Var aizliegt tirgot alkoholu, var aizliedz abortus, taču ar to jau nekas nav atrisināts. Kam vajadzēs, tas tāpat atradīs iespējas. Aborts ir noziegums nevis ģimenes plānošanas metode. No otras puses, valstij jau bērns nevajag, tas ir traģiski.

G.Kraukle
Foto M.Rukosujevs

▼ SLUDINĀJUMI

Pārdod

Audi-100, 1987. g., tikko no Vācijas, 1650 \$. Tāl. 22867, 9482783;
 Opel Kadett 1,2, 1982. g. Tāl. 34509;
 Seat Terra 1,1, 1990. g., kravas pasažieru, 1300 \$. Tāl. 9186357 pēc 19;
 VW Golf II D, 1987. g., 1700 \$. Tāl. 9645051, 54605;
 Iēti āzi (1,5 g.). Tāl. 32205;
 govi. Tāl. 52418.

Ire

dzīvokli. Mob. tel. 9120894.

IZSOLE

Preiļu tiesu izpildītāju kantoris izsludina IU «Pārsla» kustamās mantas pirmo izsoli. Izsole notiks 6. novembrī plkst. 10.00 Preiļu TIK telpās Talsu ielā 3, Preiļos. Piedzinējs — SIA «Pienupite», prasījuma summa Ls 2420,16. Izsolē tiks pārdotas mantas:
 • elektriskā plīts (trīs sekcijas) — Ls 540;
 • plīts picas cepšanai (četras sekcijas) — Ls 606;
 • saldējamā kamera — Ls 660;
 • saldējamā stikla vitrīna — Ls 161;
 • kases aparāts «Cassio 230» — Ls 40;
 • grīls «CC-80» — Ls 230;
 • ledusskapis «Snaige» — Ls 172;
 • katls «VK:25» — Ls 269;
 • saldējamais agregāts ar kameru — Ls 1320;
 • automašīna ZIL-130 (piena vedējs) — Ls 2760;
 • piekabe — Ls 1320.
 Tāl. uzzinām 21620.

Pērk jaunlopus, liellopus, aitas.

Samaksa uz vietas.
 Tāl. 55645, 55796, 55649.

Iepērk sivēnmātes, treknu cūkgaļu, bekonus.

Samaksa uz vietas.
 Tāl. 9656377, 22972, Luba Akmane.

▼ REKLĀMA

Rudzātu pagasta padome aicina darbā grāmatvedi.
 Pieteikumus iesniegt rakstiski.
 Tāl. 78234.

2. novembrī plkst. 11.00 Livānos, Vidzemes ielā 2a tikšanās ar Tautas dziedniecības institūta direktori, profesori dziednieci ILZI JANSONI.
 Mob. tel. 9547289.

▼ LĪDZJŪTĪBAS

Pērk bērza finierklučus pie cirsma.
 Cena no 10 līdz 50 Ls/m³.
 Tāl. 53 21105, 9664644.

Vajadzīgi cilvēki, kuri var un vēlas strādāt mājās.
 Darbs saistīts ar ražošanu.
 Tāl. 46 32078, 9183734.

Nav tādu vārdu, ar ko izsmelt bēdas No sirdīm, kuras sāpēm pielijušas. Izsakām līdzjūtību Vairai Vucānei sakarā ar MĀTES nāvi.

«Latvijas ceļā»
 Preiļu nodaļas biedri

Nem mūsu mīlestību, lai tev nesalst, Nem siltus vārdus tālā ceļā līdz. Skumju brīdī esam kopā ar mūsu bijušo skolas direktori Vairu Vucāni, MĀTI mūžībā aizvadot.

Preiļu arodvidusskolas kolektīvs

Izsakām dziļu līdzjūtību Vairai Vucānei sakarā ar MĀTES nāvi. Preiļu rajona skolu direktoru metodiskā apvienība

Es tagad aizeju, bet ne jau prom — Es aizeju tepat — Ar citām puķēm, ar citu sauli, Ar citu zemi parunāt. Skumju brīdī esam kopā ar Vairu Vucāni, no MĀTES atvadoties. Rudzātu internātskolas kolektīvs

Sirds negrib ticēt, ka cilvēks var tā No gaišas dienas aiziet mūžībā. Izsakām patiesu līdzjūtību Jānim, TĒVU mūžībā pavadot.

Dienesta biedri

Lai tēva mīlestība paliek dziļi sirdī, Par avotu, kur mūžam spēku smelt. Sērojam līdz ar Jāni un viņa ģimeni, no TĒVA un VECTĒVA uz mūžu atvadoties.

Mājas kaimiņi

Garu mūžu nodzīvoji, Daudz darbiņa padarīji, Lai nu siltā Zemes māte Aņņem tavu augumiņu. Esam kopā ar Jāni Pintānu, TĒVU smiltājā pavadot. Rudzātu vidusskolas kolektīvs

Rokas, kas mīlēja darbu, gurušas, Sirds, kas vēlēja labu, atdusas. Izsakām līdzjūtību Jānim Pintānam, TĒVU mūžības ceļā pavadot. Rudzātu pagasta padome

▼ «NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona padome

26. oktobrī pulksten 10.00 rajona feldšeru un ģimenes ārstu sanāksme.
 27. oktobrī pulksten 14.00 Krāslavas rajona padomē Reģionālā fonda filiāles «Daugava» sanāksme un projektu izskatīšana.
 28. oktobrī piedalīšanās Vārkavas pamatskolas jubilejas svinībās.
 1. novembrī apvienotā komiteju sēde.

Rajona bērnu un jauniešu centrs

26. un 28. oktobrī kursi «Improvizācijas teātris».

28. oktobrī kursi «Rudens un novada vēsture bērnu rokdarbos».
 30. un 31. oktobrī kursi rajona skolu direktoru vietniekiem audzināšanas darbā «Būt, zināt, prast».

Rajona izglītības pārvalde

26. un 27. oktobrī Livānu ģimnāzijā kursi «Stress un pašapziņa» skolotājiem.
 27. oktobrī pulksten 10.00 Preiļu 1. pamatskolā konkurss ceļu satiksmes noteikumos.
 28. oktobrī Preiļu Valsts ģimnāzijā lekcija seminārodarbība «Kritiskā domāšana» latviešu valodas un literatūras skolotājiem.

Sports

Daugavpils pilsētas atklātās meistar-sacīkstes hokejā: 29. oktobrī pulksten 15.00 spēlē «Preiļi» — «Policijas sporta klubs».

Kinoteātris «Ezerzeme» Preiļos

26. oktobrī pulksten 17.00 un 20.00 episka piedzīvojumu drāma «Gladiators». 27., 29. un 30. oktobrī pulksten 18.00 un 20.00 romantiska komēdija «Stāsts par mums». 31. oktobrī pulksten 17.00 un 20.00 drāma «Magnolija».

Stabulnieku kultūras nams

28. oktobrī pulksten 22.00 grupa «Tranzīts».

Pelēču kultūras nams

28. oktobrī pulksten 22.00 ballēšana un diskošana kopā ar grupu «Laineri».

Galēnu kultūras nams

27. oktobrī pulksten 22.00 diskotēka. Informāciju sagatavoja L.Rancāne

▼ LASĪTĀJI JAUTĀ

— Esmu dzirdējusi, ka ābolu etiķis palīdz pret daudzām kaitēm. Vai jūs nevarētu par to pastāstīt?

Ābolu etiķis ir ļoti labs līdzeklis daudzu slimību dziedināšanai, spēka atgūšanai un enerģijas uzkrāšanai organismā. Tas aizvien ticis uzskatīts par aizsardzības līdzekli pret lipīgām slimībām, to pieļauj pie ūdens, lai mazgātu ķermeni. Ar tā šķīdumu (1 daļa etiķa un 3 daļas ūdens) skaloja muti, tūrīja gaisu, uzlejot etiķi uz karstiem akmeņiem.

Novēroja, ka etiķa fabrikas strādnieki, kam bieži jāuzturas etiķa skābo tvaiku piesātinātā gaisā, maz vai nemaz neslimo. Tā radās doma etiķa tvaikus izmantot dziedniecībā.

Etiķa šķīdumu (1 daļa etiķa un 3 daļas ūdens) tvaiku ieelpošana atstāj dziedino-

šu iespaidu uz elpošanas ceļu slimībām — iesnām, kakla iekaisumu, aizsmakumu, smagu elpu, garo klepu, — tās likvidējot. Arī galvassāpes pāriet, ieelpojot etiķa un ūdens šķīduma tvaikus vai uz galvas liekot etiķa kompreses. Kompresēm etiķis jāatšķaida ar ūdeni attiecībā 1:1.

Lai dzīvojamā telpā radītu pietiekošu daudzumu etiķskābes, pietiek uz 1 minūti izlikt telpā augstāk par cilvēka galvu dažus vaļņus traukus ar etiķi. Tāpat vajadzētu rīkoties guļamistabā un bērnu istabā.

Ja drudža slimniekus norīvē ar etiķūdeni samērcētu drāniņu, zūd karstums, stiprinās organisms.

Arī higiēnā etiķim ir liela nozīme. Tas novērš svišanu un nepatīkamo sviedru smaku.

Izgulējumus, kas rodas ilgstoši guļo-šiem slimniekiem, dziedina, norīvējot slimās vietas ar etiķūdeni, ņemot 1 daļu etiķa un 3 daļas ūdens.

Etiķis ir teicams līdzeklis, kas aptur asiņošanu. Degunam asiņojot, var ievilkāt nāsīs aukstu etiķūdeni. Arī asiņošanu pēc zoba izraušanas var apturēt, izskalojot muti ar etiķūdeni.

Sasitumus, cīpslu sastiepumus dziedina ar etiķūdens kompresēm.

Podagru dziedina šādi: uz slimās vietas uzliek drāniņu, kas samērcēta karstā etiķūdenī, apsaitē ar vilnas audumu. Apliekamajiem jābūt pastāvīgi karstiem, tādēļ tie bieži jāmaina. Pie krustu sāpēm jārikojas tāpat.

(No B.Plūmes grāmatas «Enerģijas uzkrāšanas veidi un dziedināšana»)